

GULD NR.26 1995 VASKAR'N

SM i Guldvaskning

Lannavaara 1 - 2 juli 1995

Träffa guld och stenletare.

ÅRSMÖTE SGF

DIAMANTVASKNING

Arrangörer:

Kristallen stenslip HB.

BLI SVENSK MÄSTARE!

DIAMANTSEMINARIUM

Demonstration av stensliputrustning.

Mineralslinga

Guldergruvdansen

* utgiven av SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGEN *

Svenska Guldvaskeföreningen

STYRELSE

ORDFÖRANDE

Johnny Hagberg
Moränvägen 26
136 51 HANINGE
tel. 08-500 258 86

SEKRETERARE

Bengt Drake
Göstorp, Mölndal
Kastanjegården
312 92 LAHOLM

KASSÖR

Cecilia Strandberg
Rågångsvägen 10 B
802 62 GÄVLE
tel. 026-146 973

LEDAMÖT

Rolf Saxström
Kometgatan 7 B
784 53 BORLÄNGE
tel. 0243-224 563

LEDAMÖT

Hans Wallin
Bogårdsvägen 9
803 48 GÄVLE
tel. 026-166 380

SUPPLEANT

Bo Fischer
Vasagatan 11 A
792 32 MORA
tel. 0250-181 45

REVISOR

Ulf Lindgren
Kyrkstuguvägen 50
981 91 JUKKASJÄRVI
tel. 0980-212 33

REVISOR

Bertil Olofsson
Industrigatan 7 B
112 46 STOCKHOLM
tel. 08-650 40 06
654 29 60

GULDVASKARN

Redaktör: Johnny Hagberg

Föreningsinformation: Bengt Drake

Medlemsförsäljning: Hans Wallin

Tävlingsresultat: Rolf Saxström

Dredge utlåning,
SGF Inmutningar: Hans Wallin

FÖRENINGENS POSTGIRO 63 04 54 - 7 MEDLEMSAVGIFT ÄR 100 KR.

Svenska Guldvaskarföreningen

3

MEDLEMMAR !

Detta nummer av Vaskarñ kunde lätt ha blivit dubbelt så tjockt. Så mycket material finns faktiskt i lager. TACK ! alla Ni som ständigt skickar in pressklipp, berättelser fr. excursioner, tävlingar m.m. Fortsätt gärna med detta. Allt tas emot och kommer in i Vaskarñ även om det dröjer ett tag. HA TÅLAMOD.

Till sist vill styrelsen önska alla medlemmar lycka till i guldvaskandet och i vasktävlingarna under sommaren.

VASKMÖTET I HÄLSINGLAND.

19--20 Augusti

Vi ger hälsingeskogarna en rejäl dust i år igen.

Trimma vaskgrejorna och kom igen.

Var vi ska hålla hus får Du reda på genom att slå en signal till Hasse Wallin i Gävle tel. 026-166 380.

Känn inget tvång om att Du måste vara med hela helgen.

Kom när Du vill och åk när Du vill.

Men kom i håg att hitta guldet i allt grus kan ta sin tid. Så ha tålmod, gräv och vaska utav bara h--e.

VÄL MÖTT
styrelsen

NYA TÄVLINGSPLATSER

Både Jukkasjärvi och Boliden är nya som tävlingsarrangörer i år. Det är entusiastiska SGFaré som jobbat hårt med att skaffa sponsorer, jobb med tävlingsarenan, PR, och mycket annat som krävs för att starta en guldvaskeartävling från scratch.

Styrelsen har hjälpt till med tävlingsguld, rör, våra tävlingsregler, dataprogram för resultatlistorna, information till World goldpanning ass. m.m.

Boliden har redan startat med en liten tävling den 28 maj för att värma upp sig inför Boliden Open på sensommaren.

Jukkasjärvi kör igång direkt med sin Open tävling i mitten av juli. Det är ett lovvärt initiativ som P.O. Sandström med familj och kompisar har tagit med att introducera Jukkasjärvi som tävlingsplats.

Göran Pihlström med sitt Forum Boliden har jobbat hårt med sitt tävlingsarrangemang. Boliden har kanske litet extra förspänt med att ligga mitt i "guldriket". Två "rena" guldgruvor på kort avstånd. (Björkdal & Åkerberg). Gott om sulfidgruvor med mer eller mindre guldhalt i malmen.

Stort tack till er alla från oss i styrelsen.

Till Er medlemmar som aldrig förr har tävlat i guldvaske, vill jag säga. Låt denna sommar bli Din premiär för att träffa gelikar, göra intressanta bekantskaper, m.m.

Kom ihåg en ensam guldgrävare är en mycket ensam guldgrävare. Ordföranden.

HÖGT VÄRDERADE MEDLEM !

Har Du betalt medlemsavgiften ?

Vill Du fortfarande vara medlem ?

I så fall betala in 100:- till post-
giro 63 04 54 - 7.

*****

OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS! OBS!

MEDLEMMAR Om ni får problem med bilen i Stor-
Stockholm. RING dygnet runt!

Dag-08/742 73 50

Natt-08/712 45 63

--Helrenovering av motorer--

--Begagnade motorer--

--Däck--

--Begagnade Reservdelar--

--RING SÅ FIXAR VI!--

APFES BILFIX

Mr.Goldfinger

APFE:s BILFIX
ALLT INOM
BILREPARATIONER

Bilplåtslageri samt försäkringsskador
Tel. 742 73 50,
Industrivägen 6 Tyresö

*****

**SVENSKA
GULDVASKARFÖRENINGEN**
c/o Johnny Hagberg
Morärnv. 26
S-136 51 HANINGE
SWEDEN

SWEDISH OPEN CHAMPIONSHIP 1-2/7
LANNAVAARA

Kiruna   Jukkasjärvi Open 15-16/7

Nordic Open Championship
Gällivare 8-9/7

Boliden Open 19-20/8
SKELLEFTEA

Goldpanning Competitions In Sweden, 1995

Kopparberg Open 17-18/6 →

Örebro

STOCKHOLM

Göteborg

Malmö

WELCOME !

TÄVLINGS KALENDER 1995

- 27-28 Maj Brittiska o. Skottiska Öppna Mästerskapen, Leadhills, Skottland
- 27-28 Maj Polska Mästerskapen, Polskie Bractwo Kopaczy Zlota; Zlotoryja
- 28 Maj Tyska Mästerskapen, Kohlstatt Alm in Bergen
- 3-4 Juni Eväjärv Open, Finland (Mellan Tammerfors o. Jyväskylä)
- 17-18 Juni Kopparberg Open
- 16-17 Juni Öppna Mästerskapen i Saariselkä, Finland (Lapland)
- 24 Juni Öppna Mästerskapen i Salla, östra Finland
- 1-2 Juli SVENSKA MÄSTERSKAPEN I LANNAVAARA *****
- 1-2 Juli Öppna Mästerskapen, Limbach, Steinheid
- 8-9 Juli Nordiska Mästerskapen, Gällivare*****
- 14-16 Juli Tjeckiska o. Slovakiska Mästerskapen, Hodrusa-Hamre, Slovakien
- 15-16 Juli Jukkasjärvi Open, Jukkasjärvi, Sverige\$
- 21-23 Juli Ivalo Öppna Mästerskap, Finland
- 22-23 Juli Italienska Mästerskapen, Monte Rosa
- 5-6 Augusti Finska Mästerskapen, Tankavaara
- 19/20 Augusti Boliden Open, Boliden-Sverige
- 2-3 September Schweitziska Mästerskapen, Pfungen
- !! 4-10 September VÄRLDSMÄSTERSKAPEN I GULDVASKNING, Limousin, Frankrike!!!!!!
- 7-8 Oktober U.S.A. Mästerskapen Coloma, Californien
- 18-19 November Australiska Mästerskapen, Ballarat, Victoria
- 1996 Juli EM, Zlate Horynl, Tjeckien
- 27-28 Juli Svenska Mästerskapen i Kopparberg
- 1996 19-25 Augusti VM i Dawson City, Kanada (100-års jubileum för guldrushen i Yukon)
- 1997 September VM i Biella, Italien
- 1998 Oktober VM i Coloma, Californien (150-års jubileum för guldrushen i Californien)

Den som vet om fler tävlingar hör av er snarast om detta.
Som vanligt är alla tävlingar "öppna" dvs. alla kan deltaga. Lycka Till med TävlanDET!

SM i Guldvaskning

Lannavaara 1 - 2 juli 1995

Arrangörer:

Kristallen stenslip HB.

Program

(Med reservation för
ev. ändringar)

29 - 30 juni Diamantseminarium, max 20 pers. 600.- p/p
Diamondseminar.

30 juni Anmälningar, vaskningar och samkväm i Storkåtan.
Kl. 21.00 Diamantvaskning - öppen tävling
Registration, panning and gathering in Storkåtan
9.00 PM *Diamondpanning - open competiton.*

1 juli Kl. 9.30 Sista tävlingsanmälan mottages.
Kl. 10.00 Start uttagningstävlingar.
Kl. 18.00 Årsmöte SGF, lokal Kristallen.
Samkväm i Storkåtan.
9.30 AM Last registration accepted.
10.00AM Start selectiontrials.
18.00PM *Year annual meeting at Kristallen.*
Gathering in Storkåtan.

2 juli Kl. 10.00 Start FINALVASKNING.
Kl. 17.00 Prisutdelning.
10.00 AM Start FINALPANNING.
17.00 PM *Distribution of prizes*

Info och Anmälan till

Postgiro 523858-9 senast 15/6

KRISTALLEN HB

Märk talongen SM-95 samt ange tävlingsklass och antal personer, eller kontant till sekretariatet.

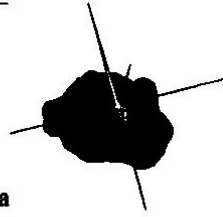
Kristallen, Fack 60, 980 13 Lannavaara

tel. 0981-310 60, fax 0981-310 37

Sista anmälan mottages 1/7 kl. 9.30

(inb. på Pg gjorda efter 15/6 ej giltiga)

Anmälan är bindande.

Klasser.

Nybörjare

Juniorer (u. 16 år)

Dam, Herr, Veteran (ö. 45 år)

Hulkkonen cup (äktapar)

ÖNG-klubbmästerskap

Diamantvaskning

Veteran

Avgifter.

Juniorer 80.- p/person

Hulkkonen cup 80.- p/par

Nybörjare, damer, herrar
veteraner, klubbmäst. 100.- p/person

Diamantvaskning 100.- p/person

Priser

Vandringspriser.

Priser till de bästa.

SM diplom till alla deltagare.

Du som icke vill tälta:
hör efter hos

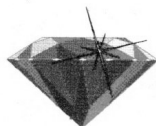
Lannavaara turism
stugbyn 0981-31076

Tävlingsregler.

- Vaskpannan max 50 cm i diameter.
- 20 min. vasktid nybörjare, juniorer.
- 15 min vasktid dam, herr, veteraner.
- Deltagare väljer en hink m. material och ett icke angivet antal guldkorn.
- Kontrollant ansvarar för att antal korn är lika i varje tävlingsomgång.
- Numrerade vaskplatser.
- Tappade korn ger tidstillägg 5 min/korn.
- Vinnaren har funnit flest korn på kortast tid.
- Veteraner måste fyllt 45 år och vaskat i fält eller tävlat minst 7 år.

DIAMANTSEMINARIUM. 29 - 30 JUNI

Kristallen och Lannavaara Guld & Naturguider
inbjuder till Diamantseminarium
med föredrag om diamantprospektering, geologi, värdering m.m.
Vi kommer att besöka en intressant lokal för att studera geologin
på plats, för att på så sätt skapa en komplett bild runt detta
fantastiska mineral DIAMANT

Mycket välkomna.

ANTAL DELTAGARE MAX 20 ST.

600.- PER / PERSON

LOGI INGÅR EJ

För information och bokning :

Tel. 0981 / 310 60
mob. 010 / 259 37 04
fax. 0981 / 310 37

Lannavaara guld och naturguider
"Via Lappia" fack 60
980 13 Lannavaara

Med vänliga hälsningar
Kasse, Torbjörn
och
Joakim.

Isamarbete med Agne & Barbro Söderström. Kristallen stenslip och Utbildningsföretag HB.

KALLELSE

UNDER SM-TÄVLINGARNA I LANNAVAARA HAR VI
ÅRSMÖTE LÖRDAGEN DEN 1 JULI KL. 18.00.

LOKAL: KRISTALLEN

VÄLKOMMNA. Styrelsen.

Övriga arrangemang.

Kanotvaskpannepaddling.

Mineralslinga.

Löpartävling.

VM - i vaskpannekastning.

Gudgrävargudstjänst.

Guldgrävardans.

Demonstration av stensliputrustning.

Träffa guld och stenletare.

M.M

Med vänliga hälsningar arrangörerna.

DIAMANTSEMINARIUM.

En intressant nyhet under SM-tävlingarna i år diamantseminariet. Ledare för detta kommer att bli geologer från ett utländskt bolag med erfarenhet av diamantprospektering på nordkalotten. Deltagarkostnaden är ett smärre antal hundralappar, men det är säkerligen väl investerade slantar.

Den information vi då kan få om detta helt nya område, finns det troligtvis inte en chans att få om man t.ex. ringer upp ett av de bolag som finns i branchen. Hemlighetsmakeriet hos utländska bolag är stort om man jämför med våra svenska bolag.

Kanske går vi in i en ny era när det gäller att undersöka våra sparade vaskkoncentrat. Mikroskåp och div. prylar kommer nog då att användas flitigt under kulna vinterkvällar. Hur många ögon kommer inte då att tåras av både det ena och andra.

Generellt kan man säga att diamanternas moderbergart är olika typer av kimberliter. I Sverige är dessa mest kända från Alnön och Kalixområdet. I övriga landet är kimberlitenas utbredning ofullständigt kända.

Ett helt nytt intresseområde verkar öppna sig för oss vaskare. Spännandet så att det förslår.

"VASKNING EFTER VÄGEN UPP"

Du som åker upp till årets SM i Lannavaara. Varför inte prova lyckan på någon av föreningens inmutningar. Av dessa ligger 2 st. i Lycksele kommun och en strax öster om Gällivare.

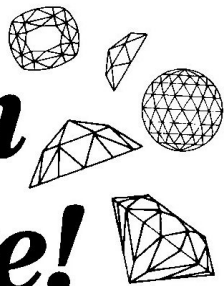
Väg 45 som går mellan Vittangi och Karesuando har en guldförande grusås längs den västra sidan.

Vaska där något vattendrag skär genom åsen. Rent teoretiskt, men bara rent teoretiskt finns där möjligheten att vaska fram både platina och diamanter. Få inga griller i huvudet nu, var glad om du hittar ett enda guldkorn. red.

Halva Sverige på väg att "inmutas"

Diamantfebern har nått Sverige!

Ute på den karga tundran i nordvästra Kanada gjordes 1991 några märkvärdiga fynd som skakade om hela världen. Pressmeddelandet avslöjade att 81 stycken små diamanter var funna, några av ädelstenskvalitet.

Det räckte, jakten var i gång!

Kanada har drabbats av en diamantrusch av sällan skådat slag. Den slår ut guld-ruschen i Amerika på 1800-talet med hästlängder. Bolag efter bolag släpper ner sina inmutningspålar från helikoptrar och flygplan. Landskapet förvandlas bitvis till en schweizerost där varje hål på toppen är prytt med ett borrhorn.

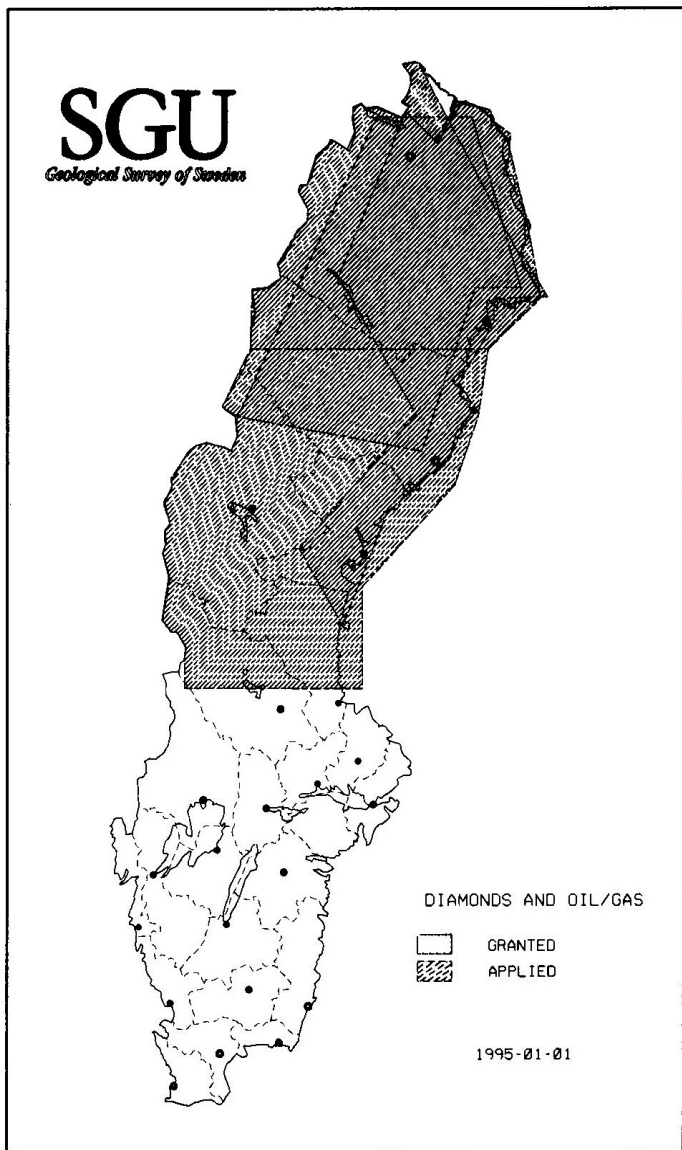
Nu har febern spridit sig till Sverige. Utländska bolag står på kö för att få börja leta efter diamanter och för nästan halva Sverige är det ansökt om att få undersökningstillstånd. Anledningen är att de norra delarna av Sverige har en liknande geologi som Kanada och den speciella bergart man letar efter är kimberlit.

Australien först på plats

Ett australiensiskt bolag med dotterbolag i Finland var först på plats och beviljades i december 1994 tillstånd att börja undersöka i ett område norr om Kiruna. Deras ansökan om undersökningstillstånd ledde till att bergmästarämbetet fick ta emot ansökningar av många andra bolag. För att gardera sig ansökte ett bolag om att få inmuta nästan halva Sverige. Bergmästaren avlog ansökan men bolaget överklagade och ärendet ligger nu i kammarrätten. Det är bara att avvakta och se vad kammarrättens beslut blir men under tiden spärras alla andra bolags ansökningar av bromsklossen.

Ända sedan 40-talet har man känt till att det finns kimberlitliknande bergarter i Sverige. Dels på Alnön utanför Sundsvall och dels i Kalix skärgård. Varför är det just nu som intresset vaknat för Norden och Sverige?

- Fynden i Kanada har höjt intresset för våra områden. Tillvägagångssättet vid prospekteringen och kimberliternas upp-

Utländska bolag står på kö för att få börja leta efter diamanter och för nästan halva Sverige är det ansökt om att få undersökningstillstånd.

Så bildas diamanter

Diamanter bildas djupt nere i jordens inre, flera mil ner och under mycket högt tryck och hög temperatur. Sådana förhållanden hittar man under gamla, tjocka kontinenter.

För att diamanterna fortfarande ska vara diamanter när de kommer upp till jordytan måste transporten upp ske mycket snabbt och jämnt, annars bildas istället grafit.

Kimberlitter bildas när mantelmateriäl och magma tränger upp snabbt, explosionsartat genom spikraka kanaler upp till jordytan. Ofta hittar man dessa vulkanrör av kimberlit i svärmar på 30-40 stycken. Det är dock långt ifrån alla som innehåller diamanter. Av de 5000 vulkanrör av kimberlit som hittats i världen har ungefär 20 stycken lett till diamanthusgruvor.

trädande i Kanada har lett till kunskaper som kan tillämpas här, säger Jan-Ola Larsson, chef för SGUs mineralkontor i Malå, men framförallt är det förändringarna i den svenska minerallagstiftningen som gjort att utländska bolag sökt sig hit.

Den första juli 1992 började den nya minerallagen att gälla. Tidigare var det inte möjligt att inmuta för diamanter i Sverige men det är nu ändrat. Nytt är också att kronoandelssystemet är borttaget. Staten hade tidigare andelar i all slags gruvdrift i landet och dessa kronoandelar uppgick till 50 procent av ägandet. Nu tas endast en bolagsskatt på 28 procent på vinsten.

Jan-Ola Larsson menar att det är det här som har höjt intresset markant från utländska gruv- och prospekteringsbolag och det är tacksamt med tanke på att staten inte alls deltar aktivt i malmprospekteringen i landet.

- Vi behöver dessa bolag, inte bara för diamanter utan även för guld och basmetaller, för att kunna ha en fortsatt gruvdrift i Sverige, säger Jan-Ola Larsson.

De utländska bolagen är de som sitter inne med både kunskaper och kapital för att bedriva diamanprospektering i Sverige. All prospektering tenderar att bli specialiserad och svenska bolag är inte beredda att ta upp kampen. Ivan Isaksson vid Boliden mineral säger att Boliden varken har kunskaper om eller intresse för diamanprospektering.

Ingen skada på natur och miljö

Att det skulle vara någon risk att vi skulle sälja ut Sverige och att vår natur och miljö skulle lida skada vill inte Jan-Ola Larsson hålla med om.

- Nej, alla bolag som etablerar prospekterings- eller gruvverksamhet måste följa lagar i övrigt i Sverige så någon rovdrift är det inte fråga om, säger Jan-Ola Larsson.

Det utländska intresset för vårt land är massivt just nu. Framtiden får utvisa vilka av alla de bolag som ansökt om undersökningstillstånd som verkligen är seriösa och vilka som bara hänger på i skattjaksletandet.

Koh-I-Noor världens mest kända diamanter

Koh-I-Noor! utbrast den persiske erövraren Nadir Shah första gången han såg den. Koh-I-Noor, berget av ljus. Den valnöttsstora stenen är en av världens mest kända diamanter. Enligt myten drabbas de män som äger den av ondskan men den trivs i kvinnlig omvårdnad. 1850 hamnade diamanterna i drottning Victorias hand och förvaras nu säkert bakom lås och bom bland de andra kronjuvelerna på Tower i London.

Katarina Ryckenberg är kemist och journalist. Materialet i den här artikeln har tidigare presenterats av Katarina i "Vetenskapsradion".

NYTT GULDFYND I DALARNA!

Vid Torsberget beläget mellan Vansbro och Näs har man i ett malmprov kunnat konstatera genom analys upp till 2,5 gram guld per ton.

Området är numera inmutat av privatpersoner som försöker intressera något penningstarkt bolag för vidare provborrningar.

Om man hittat något synligt guld är inte känt.

VM i Rauris 1994

DAGBOKSANTECKNINGAR FRÅN VM-RESAN TILL RAURIS

Efter att ha konstaterat att tågresan Wien-Salzburg bjöd på ett ganska platt landskap, började nu alplandet visa sig. Tjusigare och tjusigare blev det. I Taxenbach lämnade vi tåget för vidare transport med postbuss de sista 15 kilometrarna. Vi installerade oss på värdshuset GRIMMING som härstammade från 1300-talet. Rustikt, hemtrevligt, mysigt! Under vår middag i värdshusets "Biergarten", träffade vi på min dubbelgångare Ape Järvinen med fru (VM-mästarinnan). Jodå! Österrikarna tog också fel på oss. Lika? Vi?

SÖNDAG

Strålande solsken. Raurisborna uppklädda inför söndagen. Här åkte också våra finkläder på. Stor parad drog genom stan. Den var av det historiska slaget från Rauris födelse och framåt. Gamla klädesdräkter från olika tider och blandade yrkeskategorier.

På kvällskvisten samlades (vi som redan fanns på plats) för nationsparad med flaggor, facklor och andra tillbehör. Alldeles för tidigt tyckte många. Få deltagare hade anlänt. Exempelvis så representerades Sverige endast av två personer och Finland likaså. Nåja, efter att ha mutat barnen som bar den svenska flaggan med föreningens knappmärken, lyckades vi få dem att ropa "Heja Sverige" hela vägen till tävlingsplatsen.

VM-öppnandet hölls inne i festtältet p.g.a. ett ordentligt "Donnerwetter" som plötsligt bröt loss. Många tal hölls. Enligt oskriven tradition bjöd det holländska guldvaskeparet på god holländsk ost. Herma och Kos utgör verkligen Hollands symbol vid ett guldvaske-VM.

MÅNDAG

Åkte med Kos till ett ställe som heter Kitzlochlam och vaskade några timmar. Vem sa att det är dåligt med guld i Österrike? Små korn men ganska rikligt av dem. Räkade själv upp till 50 korn i en enda panna. Några större "bitar" såg jag också, som andra lyckats hitta. Detta berikades dock inte undertecknad med.

Taxenbach och ett värdshus
Fram på kvällen började
Saltzburger Hof och många
avslutades med grillträff
platsen.

Det här stället ligger nära
finns på gångavstånd.

finnarna dropa in på
bekanta syntes. Kvällen
och glüwein på fest-

VM 1994, RAURIS

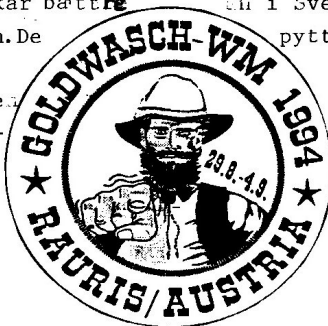
TISDAG

Vi beslutade att följa med turen till "Eisriesenwelt" världens största isgrottor. Först en vacker bilfärd bort mot Salzburg, sedan gick färden uppåt. Hisnande vackert! Sista biten (trodde vi) fick man promenera. Till både skräck och förtjusning blev det sen linbana, brant uppåt! Högst upp finns en restaurang, men färden gick vidare till fots någon kilometer. Slutligen nådde vi målet, alltså grottsystemets själva öppning. Utrustade med karbidlyktor, förmaningar och en guide i täten så traskade vi på kolonn in i grottan. Den mörka kylan, instängdheten och oset från karbidlyktorna, gör att klaustrofobi ibland inte är långt borta. Anneli råkar lite i panik och vill vända, men vi får hjälp av två bergsklättrare med både psykiskt och fysiskt stöd. Vi avverkar sammanlagt 700 trappsteg under en timmes tid så benen får verkligen jobba. Men visst är det vackert när de olika isformationerna lysas upp med blygda. Verkligen en annorlunda värld. Spännande-mörkt-kallt! Lättnaden vid utgången låter inte vänta på sig. Men ingen vill ha detta gjort. Lite mat och maldrycker på restaurangen känns inte helt fel. Efter en del misslyckade försök att fotografera en flock alpkaJOR tar vi linbanan ner. Lite kaffe med god glass på slottet "Goldegg" gör att vi känner oss fullt återställda efter äventyret i "Eisriesenwelt". Vi tackar pappa Pirchner för heldagsturen. Umgänget i Rauris tar vid igen och vi har fullt upp med att berätta om vår utflykt.

ONSDAG

Gör en utflykt med Nils Nilsson från Stockholm. Vi tar linbanan upp till Heimalm, Rauris är verkligen vackert. Passar på att titta på guldutställningen som Niko Granegger i ordningställt och ser oss runt lite. Här vaskar vi också, fast mest på kul då detta görs i "saltade" bassänger. Pratar samtidigt med en schweizisk familj som under helgerna brukar göra vaskutflykter i sitt land. Möjligheten att hitta bra guldställen i Schweiz verkar bättre än i Sverige. Speciellt då det gäller ordentliga korn. De pyttesmå i bassängen skrat- tar man nästan åt.

Senare på eftermiddagen vaskar vi guld i vaskare till åter- Nu skulle vi vaska ur en guldpreparerad

åker vi en hel busslast vändsorten "Kolm Saigurn. s.k. "högvaskning" dvs. grushög. "Vasalopps"-start

RAURIS AUSTRIA

gällde, kvinnor och barn längst fram och herrarna 50 m bakom. Då starten gick har en sällan syn beskådats! En massa hattar, stövlar och vaskpannor i full karriär över stock och sten. Vansinniga hopp och skutt togs. Efteråt iakttogs också flera halta och lytta. Ja, vissa fick "bara" guld, andra kopparnuggetar också och somliga enshellingsmynt. De sistnämnda gick till final med preparerade hinkar. Det vaskades beslutsamt i bäcken och snart var det hela klart. Vem vann? Jo, P-O Sandström från Kiruna. Sverige fick sin första seger. Priset var en fin pokal och en guld-nugget att ha om halsen. Efteråt avnjuter vi alla en härlig gulaschsoppa ute i det fria. Ett glatt gäng åker tillbaka. Senare på kvällen rullar en hel busslast med finnar in i Rauris. Vad det gäller ett utomnordiskt VM, så överträffar de nog sig själva vad det gäller deltagande, denna gång.

TORSDAG

De nationella lagtävlingarna (5-mannalag) genomförs. Grattis! till "Team Sweden no.2" som tar silver. Se vidare i resultatlistan. Under kvällen går WGA-mötet av stapeln och Californien röstas fram för att arrangera VM 1998.

Lite senare samma afton underhålls vi i festtältet. Det är ett inhemskt folkspektakel med mycket sång och dans.

FREDAG

Diverse utslagstävlingar genomförs och själv så vaskar jag mig ut ur VM-tävlingarna för denna gång. Guld och mineralmässan kommer igång med alla dess saker och pryttlar som "hör till" ett VM. Guldvaske-pins som ligger mig varmt om hjärtat finns det inte särskilt stor sortering av. Vid schweitzaren Jörg Stettlers bord görs det mycket affärer. Denna gång säljer han stickade tröjor i äkta alpackauil. Detta till ett löjligt lågt pris (ca 130 skr), normalt kostar dessa åtskilliga hundringar. I festtältet blir det countryafton med ett hyfsat band, Salt Castle Bullwashers. Efteråt besöker vi det lokala discot med en finsk guldgrävarbekant. Snabbt kan vi konstatera att det är mera fart på den lokala ungdomen i **Österreich** toalettrymmana än på själva dansgolvet.

Goldpanning World Championship 1994 in RAURIS / AUT

LÖRDAG

"Open Team Competition(3-mannalag) ska ske denna dag. Anneli som skall delta i svenska "Team Absolut" har problem med sin axel. Ett akutbesök hos "Alpdoktorn" görs och en cortisonspruta gör underverk. Team Absolut tar silvermedalj, Grattis! Margareta, Anneli och P-O! Fler utslagstävlingar. En "jokertävling" där insatsen var 1000 ös. vinnas av en italienare. På kvällen underhåller "Tennessie Special" och under senare delen av aftonen skjuts ett fyrverkeri av. Tjusigt! Natten avslutas med lite äventyr tillsammans med en "icke alldeles okänd guldgravare" från norra Finland.

SÖNDAG

Finalerna går av stapeln. Publiken underhålls av både drakflygare och fallskärmshoppare, senare också en helikoptershow. Vädret är strålande. Finalerna tar slut och prisutdelning med avtackningsceremonier tar vid. Grattis till Katri Sofia Hulkkonen Sverige, som tar guld i damklassen! Vi hoppar över guldvaskebuffen för att vila oss efter nattens vedermodor och äventyr. På Salzburger Hof är vi senare ett gäng finnar, svenskar och italienare som firar av varandra grundligt. Själva stannade vi kvar till torsdag. Förutom en "Ruhetag"-måndag, ägnades dessa dagar till sådant vi inte hunnit med under VM-dagarna. Muséet som visade en hel del från gruvornas glansdagar och mineralutställningen i Raikabanken var väl värt att besöka. Bergbanan med utflykter och picknick och andra saker som vi tidigare missat att göra. Ett besök till Grossglockner (Ö-rikets högsta topp) med dess murmeldjur hade varit roligt, men det får vänta tills nästa besök. För ett återbesök blir det helt klart.

"RAURIS IST SCHÖN", verkligen!

Sten o. Anneli

GULDGRÄVARKURSER.

14 - 16 JULI (ANMÄLAN, SENAST 14 JUNI)

18 - 20 AUGUSTI (ANMÄLAN, SENAST 18 JULI)

8 - 10 SEPTEMBER (ANMÄLAN, SENAST 8 AUGUSTI)

Erfarna guldgrävare delar med sig av sina tips var, hur eller om man hittar guld. Vi går igenom geologin för att förstå guldets väg bättre. Vi kommer att gå igenom de olika metoder som finns att ta fram guld tex. vaskteknik, dredge, guldspjut, guldhjul m.m. Våra nyvunna kunskaper testas vi i fält och kommer då även att bo ute i det fria. Diamantvaskning, en nyhet som vi tittar lite närmare på, då detta blivit aktuellt här i norr.

Har vi tur kommer en av Sveriges mest rutinerade guldgrävare "nestorn Agne Söderström" och gästar oss.

Kursen innehåller; Teori en dag, vaskning två dagar, övernattnings i fält, guidning, en frukost, två lunch.

Pris; 1500.- Per/person (minst 3 pers. / max 10 pers.)
OBS ! anmälan bindande.

Vi skräddarsyr guldvaskning, guldgrävarläger och guldgrävarkurser helt efter era önskemål. Har ni förslag och ideer, ring gärna och resonera.

För information och bokning :

Tel. 0981 / 310 60
naturguider
mob. 010 / 259 37 04
fax. 0981 / 310 37

Lannavaara guld och
"Via Lappia" fack 60
980 13 Lannavaara

Med vänliga hälsningar
Kasse, Torbjörn
och
Joakim.

I samarbete med Agne & Barbro Söderström. Kristallen stenslip och Utbildningsföretag HB.

HÄR DU SVÅRT ATT SE GULDKORNEN ?

SKAFFA DEJ SGF LUPPEN

50 kr. på postgiro 63 04 54 - 7
och några dagar senare är den hos dej.

Rännvaskning med GGG

AUGUSTI-94

Så var det dax igen för en träff med GGG(Gnesta Geologiska Grupp). Året innan vaskade vi runt omkring på olika ställen i en del av Sörmlands geologiska spricka.Då använde vi oss av olika typer av vaskpannor,allt ifrån den genuinskt finska till "kinahatten".

Nu stod det rännvaskning på schemat och detta skulle ske på en och samma plats.Jag hade lovat att visa hur en "finnvaskränna" fungerar,alltså modellen med "trappstegsjärn" i en ränna av brädor. Gunnar Nilsson från Gnesta hade rekognoserat platsen som vi skulle hålla till på,samt ordnat med lite brädor och en motordriven vattenpump.Han var också huvudansvarig för hela projektet.Samlingsplatsen var i närheten av Gnesta gruvmuseum,här bröts det järn en gång i tiden.I samlad (ett 15-tal personer) ut vi skulle hålla avrinningen mitt någon mil bort.

Vi installerade skydd spändes något lurvigt. bars ned och god hjälp med ningen av dessa erier ej hör starka sida.

tropen åkte vi (ett 15-tal) till stället där vi skulle hålla till.Det låg i mitten mellan två sjöar

lärade oss,ett regn-
upp då vädret var

Brädorna
Jag fick
en spik-
de spick-
till min
Rännan

gjordes av tre stycken brädor,mellan 3-4 cm tjocka.I botten lades en bit jutesäcksväv och ovanpå dessa de två "vaskningsjärnen".De lades om-
lött efter varandra i slutet av rännan.Jutesäcksväven som endast ska
läggas under vaskjärnen kan ersättas av plastgräsmatta.Många säger dock
att juteväven är bättre.Rännan blev klar och den stöttades upp av kors-
lagda bräder i en lämplig lutning,trodde jag.

Slangarna till pumpen monterades som sen drogs i gång.Vattnet led-
des in i övre delen av rännan och vi började testa om lutningen var
den rätta.Till det finns det en bra tumregel till denna typ av ränna:
"Knytnävsstora stenar ska självrulla igenom hela rännan".Sagt och gjort!
Vi skottade grus och stenar i ett antal hinkar och portionerade ut detta
i rännans övre del.Men nämnda storlek på stenarna fastnade.Då pumpen
redan gick på maximalt vattenflöde återstod bara att öka lutningen på
rännan.Nu blev lutningen extrem i mina ögon mått,men faktiskt rullade

de jämrans stenarna alldeles så där lagomt.Gruset hällades i så långt bak i rännan som möjligt.På så sätt söndersmulades materialet maximalt innan det nådde vaskjärnen.Strax innan dessa hade vi också lagt en bit gummimatta med grovt tvärgående räfflor.

Att hitta guld i Sörmland är nog en ytterligt svår sak trots alla positiva rykten.Alltså hade jag försett mig med 1/2 g guld som SGF stod för + ett antal(11 st) korn av speciell typ som skulle vara lätta att känna igen.Vi skottade i ett antal hinkar igen och fördelade guldets i dessa.Materialet östes sen ned i rännan,en hink i taget,vattnet spolades i rännan hela tiden.Är man flera som vi var, kan man hjälpas åt att sprida ut gruset i rännan samt ta bort de allra största stenarna.Att ha en vaskpanna liggandes under utflödet är en x-tra säkerhetsåtgärd.Det går också att skotta med spaden direkt i rännan men detta rekommenderas inte för den med dålig rygg.

Hur guldets betedde sig i rännan? Jodå,gummimattan smulade inte bara sönder gruset och leran väldigt effektivt.Man kunde direkt se att den även fångade in flera guld-korn mellan refflorna.När vaskjärnen "arbetar" så bildas en slags turbulens mellan de tvärgående stagen.Vatten och sand snurrar runt i vertikalplanet,övre delen eller "topparna" av vaskjärnen ska synas.Dock inte botten med jutesäcksväven(där guldets fastnar) mellan dem. Allt detta funkade till vår tillfredsställelse,hinkarna var tömda och spänningen stor.Hur mycket guld hade stannat kvar i rännan?

Gummimattans korn togs upp,den sköljdes av i en hink,vaskjärnen likaså.Jutesäcksväven var den stora guldfångaren,guld-kornen glimmade, speciellt i övre delen mellan gummimattan och första vaskjärnet.Väven tvättades av och sen sköljdes själva rännan ur.Materialet i hinken hällades över till en vaskpanna och sen vaskades allt ur,försiktigt. Guld fanns det,även de allra minsta kornen.De speciella 11 guldkornen fanns också med,allihopa! Kan nästan svära på att knappast något guld alls förlorades.Konstruktionen visade sig vara synnerligen effektiv.Den är också billig,speciellt om man kan utnyttja ett naturligt vattenflöde i stället för pump.Vaskjärnen,gummimatta och juteväv är smidiga att ta med sig i ryggsäck,cykel,MC,bil eller resväska förutsatt att man kan skaffa bräddor på den lokala platsen.Var man får tag i vaskjärnen? Försök hos vår medlem Ahti Majanen som har verkstadsannonsen i Guldvasar. Vad beträffar gummimatta så prova med bilmattor. Enligt hörsägen så har det under den gångna säsongen vaskats framgångsrikt med enbart dessa i rännan.Här finns det ju också stora möjligheter till experiment,då det torde finnas fler modeller av

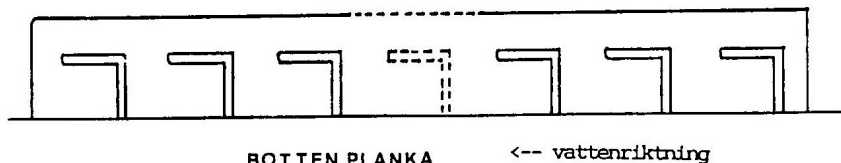
dessas än det finns bilmärken.

Under tiden vi jobbade med "finnrännan" visade Clas Carlsson, Gnesta en annan typ av ränna som han bl.a. använt sig av på Nya Zeeland. Den var bredare, kortare och hade en heltäckningsmatta i botten. Säkert också ganska effektiv men här får man bära hela konstruktionen med sig. Senare hörde jag att Clas numera införskaffat sig ett par vaskjärn. Detta för att ha med sig i resväskan för nästa tripp till Nya Zeeland. Vill Du veta mera om guldvaskning där borta så skriv till: Clas Carlsson, Lunav. 5, 646 00 Gnesta.

Förutom rännorna så vaskade vi också med olika modeller av vaskpannor. "Kinahatten" är förstås alltid intressant p.g.a. sin ovanliga utformning. I övrigt hade vi det gemytligt, tog lite fikapauser och mådde gott. Några nya medlemmar till SGF värvades och lite försäljning av våra medlemssaker hölls. Så småningom närmade sig kvällen, vi packade ihop hela guldgrävarlägret och var och en åkte hem till sitt. Hoppas denna artikel kan hjälpa nybörjaren med sin vaskränna. Den som vill fördjupa sig i ämnet om rännvaskning kan läsa om detta i Guldvasarna nr: 2, 4, 7, 9, 16, 23.

Lycka till med konstruktionerna!

StB.

vinkeljärn 15x15mm med 10mm spalt längd ca 30 cm

GULDGRÄVAREN

En guldgrävare från Tankavaara

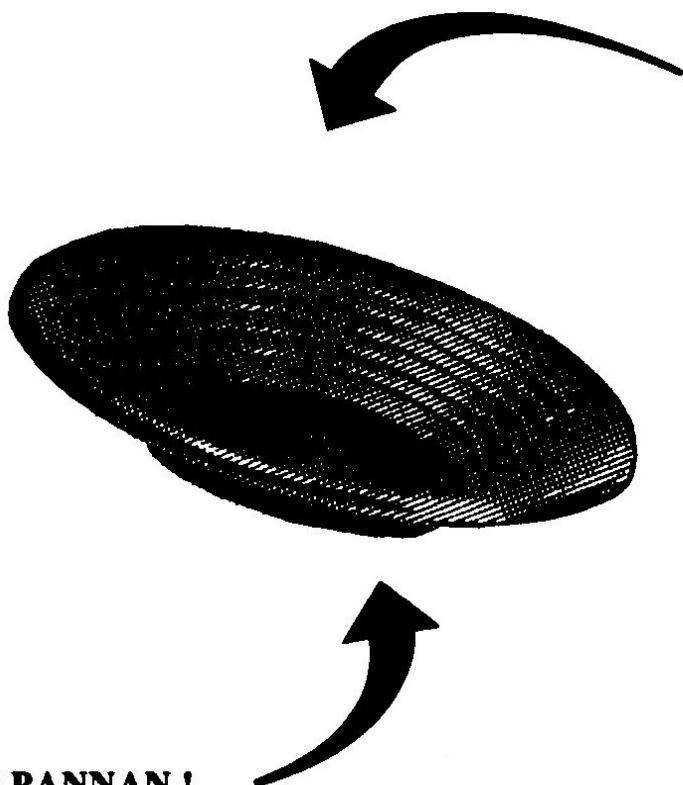
För en dag till Svappavaara

För att gräva guld

Men blev ej huld

Ty berget hade inget guld att avvara.

Av Nils Nilsson

SGF PANNAN !

Bästa vaskpannan ? Utan tvekan !

Data: Svart plast med narvad insida.

Försänkt botten s.k. "droppcenter" 4 mm djup. (Ger största säkerhet för att kunna behålla microguldet).

Refflor.

Diameter 41 cm.

Pris: 70:- inkl. 1 st. plasttub att förvara guldet i. + 1 st. vaskinstruktion.
30:- frakt.

Sätt in 100:- på föreningens postgiro 63 04 54-7 så kommer pannan snarast.

VÄLKOMMEN TILL
JUKKASJÄRVI *öppen*
I GULDVASKNING

15 juli och 16 juli

JUKKASJÄRVI

KLASSER

Damer

Herrar

Nybörjare

Juniorer (under 15 år)

Veteraner (över 45 år)

AVGIFTER !

Dam, Herr, Nybörjare och Veteran.

Juniorer.

Anmälning som sker på plats tillkommer.

Lagtävling (3 i varje lag).

Samvaskning plus mat och bastu

Anmälan till Lag & Samvaskning sker endast på plats. Ingen avgift tillkommer.

75 kr

50 kr

25 kr

90 kr

175 kr

ANMÄLAN !

Föranmälan som görs per postgiro skall ske senast den 4/7

PostGiro-nr 6119158-1.

Betalningsmotagare "Jukkas Open" och M Lomvik - P Sandström.

Talongen märks med namn och tävlingsklass.

Avsändaren märks med namn och adress.

Se exempel:

INBETALNING / GIRERING A	POSTGIROT SVERIGE		INBETALNING / GIRERING A		Insk. OCR/Kod 1	
	Märk talongen med :		6119158 - 1		Postgiro-nr	
	"Namn"		Jukkas Open		Postgiro-nr	
	"Tävlingsklass"		M Lomvik - P Sandström		Postgiro-nr	
			OBS !			
		Ange avsändare				
		Självtänkt vid girering				
		Självtänkt vid girering				
I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS - RESERVERAT FÖR POSTGIROT						
# #00#						

Anmälan kan även göras på plats i stugbyns reception fred. 14/7 kl 17⁰⁰ - 20⁰⁰ och på tävlingsplatsen lörd. 15/7 10⁰⁰ - 11⁰⁰. Anmälan är bindande

JUKKAS AB

JUKKASJÄRVI

TÄVLINGSREGLER !

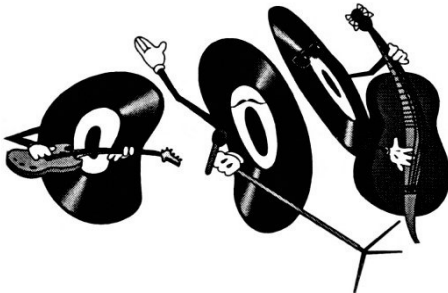
- Vaskpannornas storlek är fastställd till max 50 cm i diameter.
- Vasktiden är begränsad till 15 min för Dam, Herr och Veteranklassen. 20 min för Nybörjare och Ungdomar.
- Varje deltagare erhåller en hink med sand och ett icke angivet antal guld Korn (24 karat).
- Vaskplatserna är numrerade och kontrollanten ansvarar för att antalet guld Korn per tävlingsomgång är lika i alla hinkar.
- Vinnare är den som funnit flest antal Korn på snabbast tid.
- Missade Korn ger tidstillägg på 5 min / Korn.

PROGRAM

LÖRDAG

10⁰⁰-11⁰⁰ *Tävlingsanmälan.*
 12⁰⁰ *Tävlingarna startar.*
Uttagninstävlingar i
 samtliga klasser.
Samvaskning + Mat & Bastu.
Underhållning i Wärdshuset.

SÖNDAG

11⁰⁰ *Final i samtliga klasser.*
Lagtävling.
Prisutdelning.

Uställning & försäljning av bl.a. mineraler båda dagarna.

JUKKAS AB

JUKKASJÄRVI

Så här kan du bo och äta.

- Jukkasjärvi Wärdshus (fullständiga rättigheter).
- Stugbyn med campingplats.
- Hembygdsgården.

Specialpriser för guldvaslare.

Kontakta:

Jukkasjärvi Box 24
981 21 JUKKASJÄRVI
Tel: 0980 / 211 21
Telefax: 0980 / 214 06
Telex 689 25 JUKKAS - S

Ett hjärtligt tack till alla sponsorer !

VISCARIA
OK Vittangi
Mineraljakten
GENITEC AB
KONSUM Jukkasjärvi
PREVAIL AB
Kiruna Natursten AB
Lapland Light AB
Posten Frimärken
Sparbanken
Handelsbanken
Nordbanken

Ytterligare information.

Kontakta:

Per-Olof & Margareta Sandström.
eller
Krister Holmberg.

Tel: 0980 / 172 07

Tel: 0980 / 136 69

OBS ! Detta är ett preliminärt program som vi förbehåller oss rätten att ändra.

JUKKAS AB

MEDLEMSRABATTER FÖR SVENSKA GULDVASKARFÖRENINGEN

KARTBUTIKEN

Kungsg.74
111 22 Stockholm
08/202 303 10 % på hela sortimentet

KRISTALLEN STENSLIP(Agne o. Barbro Söderström)

Fack 60
980 13 Lannavaara
0981/310 60 10 % på all utrustning

BO LINDBERG

Box 200
972 00 Gällivare 15 % på sin vaskpanna,
0970/330 34 Gratis vaskning på "Guldcampen" i Muorjevaara

ARVIKA KANOT O. TURISTCENTER

Box 191
671 01 Arvika 10 % på den blå vaskpannan

TANKAVAARA GULDBY

10 % på login
99695 Tankavaara, Finland 50 % för vaskning, vecko eller dagbiljett
9693/46158

KURT STENVALL

Blå vägen 70
920 53 Stensele 10 % på vaskpannorna o. rännorna i plåt
0951/202 58

NÄVERNIE MI LOMAKYLÄ(Där Ivalotävlingarna går)

SF-99800 Ivalo 10 % på logi
Finland

MILIN MAJAT (se Guldvaskarn 21)

99470 Karesuvanto 10% på logi
9696/42191 5% på mat

KORNSJÖGÅRDEN (se Guldvaskarn 23)

890 10 Bjästa
0660/380 08 10% på mat och logi

GULDSPECIALISTEN

Kärrtorpsvägen 79

121 06 Johanneshov

08/649 50 01 10% på guld och silversmycken och omarbetningar

GULDVASKNING I BOLIDEN.

Vid gruv och mineralmuseet "Bergrum Boliden" har nu byggts en stor damm för guldvaskartävlingar. I dammen får det plats 30 tävlande. Ambitionen är att förutom årliga Boliden Open tävlingar även framöver få arrangera SM och VM i guldvaskning.

Dammen invigdes den 28 maj kl. 12.00 då man även arrangerade ett mindre kretsmästerskap som övning inför större tävlingar.

Boliden Open går av stapeln den 19-20 augusti. Start med anmälan till tävlingarna kl. 9.30. Förutom lagtävling samt herr och damklass kommer även en tävling att arrangeras för förnybörjare och ungdom. Den 19 augusti ägnas åt tävlandet, då det också bjuds på underhållning. Anmälningsavgiften per tävlingsklass är 100 kronor.

Den 20 augusti finns möjlighet att besöka en guldgruva, anrikningsverk, mineraljakt i varuträsk m.m. Hela tiden är naturligtvis gruvmuseet öppet.

Andra aktiviteter i området är bl.a. världens längsta linbana och Finnfors kraftverksmuseum. Eller varför inte ge sig ut och vaska guld i området.

Logimöjligheter finns på Bolidens brukshotell men även enklare boende kan ordnas. Möjligheter till camping, husvagnsplatser finns.

Ev. ändringar i ovanstående program förbehålles.

Upplysningar lämnas av Göran Pilström tel. dagtid 0910-774449. Kvällstid 0910-61574, eller vid Bergrum Boliden tel. 0910-60060.

VÄLKOMMNA !

Bergrum Boliden tar form

Nu får Västerbotten ett eget gruv- och mineralmuseum!. Den 27 juni invigs "Bergrum Boliden" som inryms i Boliden Minerals gamla gruvkontor i Boliden. Museet kommer att utgöra hjärtat i "Guldriket", som innehåller en hel rad gruvliga attraktioner.

I det anrika gruvkontoret pågår just nu en febril aktivitet. Här håller nämligen Skellefteå Museum på med uppförandet av "Bergrum Boliden", ett museum som belyser gruvepoken i Västerbotten sett ur många olika synvinklar.

I Bergrum Boliden ingår två basutställningar. I utställningen med rubriken "Det geologiska perspektivet" berättas om jordens historia, om Västerbottens berggrund och om de mineraler som bergarterna är uppbyggda av. Genom hela utställningen ringlar ett 92 meter långt måttband som illustrerar den geologiska tidsskalan, där en meter motsvarar 50 miljoner år. När besökarna kommer in i utställningslokalen får de först av allt vara med om en omskakande upplevelse i form av en jordbävning, som Drakverkstan i Norrköping konstruerat.

den Minerals och Bolidens hembygdsförenings samlingar.

Multimedia

Skellefteå Museum har också tagit fram ett interaktivt multimedieprogram, där besökaren själv, via en PC, kan söka efter kunskap. Med hjälp av stillbilder, filmer och 3-D animeringar kan man till exempel lära sig det mesta om drygt 200 olika mineraler, göra en historisk vandring på 1930-talets gruvområde i Boliden och studera hur elektrolytprocessen vid koppar-smältverket på Rönnskär fungerar.

I det anrika gruvkontoret i Boliden pågår en febril aktivitet just nu. Den 27 juni inviger nämligen Skellefteå Museum ett gruv- och mineralmuseum, "Bergrum Boliden".

FORTS →

Det mänskliga perspektivet

I basutställningen "Det mänskliga perspektivet" berättas i första hand historien kring Bolidenfyndigheten.

— Vi har valt att koncentrera oss på pionjärtiden från första till andra världskriget, berättar Kjell Lööw, projektledare för Bergrum Boliden.

Här handlar det om malmletning, brytning och anrikning. Man presenterar också brukssamhället Boliden, som byggdes upp på mycket kort tid efter fyndet av Bolidenmalmen, 1924. Många av föremålen i basutställningarna har hämtats från Boli-

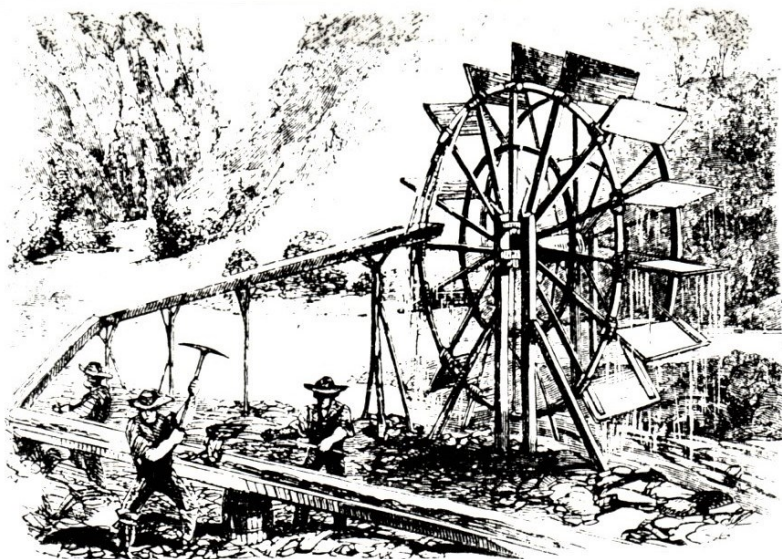
— Multimediaprogrammet kan liknas vid en labyrint utan återvändsgränder, säger Kjell Lööw.

Bildspelet "Mellan kaos och kosmos", som producerats av Nils Olander och Benny Kullinger, fungerar som en introduktion till museibesöket och i museets videorum kommer gästerna att kunna avnjuta gamla gruvfilmer som hämtats från Bolidenbolagets rika arkiv.

I år hålls Bergrum Boliden öppet alla dagar mellan 27 juni och 5 september. Resten av året visas museet för grupper mot beställning.

Bergrum Boliden blir ett välkommet tillskott till Guldriket, som också består av gruv kyrkan i Kristineberg och världens längsta linbana mellan Örträsk och Mensträsk.

Källa "SMÄLT DEGEN."

EN ENGLANDSRESA MED GULD- SMAK.

Av Björn Olsson

Första gången jag besökte England var 1992 i anslutning till VM:et på Skottland. Denna resa gav mig mersmak, och tillfället att åter få se England dök upp under våren -94. Det var mina engelska brevvänner Eddy och Mark, en man i min ålder och hans då 14-åriga son som jag blev bekant med på puben i Leea Hills, inbjöd mig att följa med dem i deras husbil genom hela England under en tre veckors tur. Erik Lövgren från Luleå bestämde sig också för att följa med. Torsdagen den 21/7 - 94 landade vårt Finn Air plan på Manchesters flygplats.

Efter att ha glidit genom tullen dök det första praktiska problemet upp. Det finns två järnvägsstationer i Manchester, och vi ville få en taxi att köra oss till den som har förbindelse med Blackburn, där våra engelska vänner bodde. Jag stegade fram till ett gäng av taxidrivare, som stod och hängde runt en taxi i väntan på eventuella kunder, och provade min i mitt tycke rejält förbättrade engelska sedan förra resan. Jag sa "my friends and I want to go to the Blackburn railwaystation". En chaufför reagerade direkt. Han slet upp dörren på sin cab, bugade sig för oss och visade med handen att vi skulle stiga in. Hade han haft en röd matta så är jag övertygad om att han också hade rullat ut den.

Väskorna lastades in och färden tog sin början. Efter en halvtimme började jag förstå att vi inte var på väg till den järnvägsstation i Manchester, som har förbindelse med Blackburn, utan till järnvägsstationen i Blackburn. Det var ingen ide att låta chauffören få veta misstaget. Skadan var redan skedd, så vi lät resan fortsätta. Efter ytterligare 15 min. var vi framme vid Blackburns järnvägsstation. Chauffören lastade ut våra väskor och vi betalade 40 pund för resan, vilket han tackade för och önskade oss lycka till. Dagen var tydligen räddad för hans del. Vi tog oss efter lite krångel till det hus där Bells bodde och efter lite småprat med kaffe tog resan sin början. Med på resan, förutom vi två nordbor, Eddy, Mark och Tracy, som var en dotter till Eddy. I en annan husbil körde Gordie, en man i omkring de 60, i sällskap med oss till det första målet, nämligen en guldvaskningsstävling i Wales. Vi övernattade vid en sagolik vacker plats nära en bäck som heter Mawdach. Efter några öl så intog vi rygggläge. Nästa morgon åkte vaskpannorna fram och vi provade bäcken. Jag lyckades hitta ett större samt några mindre guld-korn. Vid tvåtiden avbröt vi vaskandet för att göra ett besök i en underjordsgruva, som var i drift. Gruvans namn är Gurynfynnydd och fem personer var sysselsatta där. Turistvisningen av gruvan var helt enastående, i särklass det bästa jag har sett. Hjälarna, som vi fick låna, hade hörlurar och med en knapp på hjälmen kunde man skifta mellan fem olika språk under guidningen. Jag provade även på att skjuta av en salva under jord.

Efter några intressanta timmar var det dags att lämna gruvan för att äta en bit mat. Kvällen avslutades med ett pubbesök och biljardspel.

På Lördag var det dags för lag-tävling och vårt svensk- engelska lag åkte ut direkt med endast två funna korn av sex, trots försiktigt och taktiskt vaskande. En varningsklocka ringde lite lätt inom mig inför söndagens uttagningstävlingar. Därför bestämde jag mig för att ta det riktigt lugnt under försöken. Denna kväll avslutades åter med ett pubbesök och biljardspel. Under kvällen chockade jag bartenden på puben genom att köpa en flaska 150 cl Bells för att ha i husbilen så att vi kunde få oss en söngförsare om andan skulle falla på. Bartenden stod bokstavligen och blåste rakt ut flera gånger, uppenbarligen ur stånd att fatta att han hört rätt. Flaskan kostade 27 pund. Jämfört med Moder Sveas systempriser så var det ett klipp och då skall man komma ihåg att detta var på en pub. Pubpriserna var mycket humana och en svensk hundring räckte långt under en kväll. Man turades om att köpa en "round", det vill säga någonting åt alla i sällskapet.

Under söndagen slutfördes tävlingarna med junior-, dam-, herr- och veteranklasserna. Guldet var extremt flytande och materialet var mycket tungvaskat. Ibland kändes det som cement i vaskpannan, men det fanns ingen svartsand i vaskmaterialet. Jag körde igenom heaten på runt 10 minuter och tappade hela tiden ett korn. Men jag nådde i alla fall finalen där jag blev sexa och bästa utlänning. Detta får jag vara nöjd

med eftersom min syn började bli ganska dålig. Jag använde till och med förstoringsglas under finalen för att säkert kunna se guldpet.

I skrivandets stund är detta inget problem längre, eftersom jag i Februari i år blev opererad för gråstarr. Nu ser jag bra i alla fall med ett öga.

Efter tävlingarna startade vi vår återfärd mot Blackburn. Vi var framme vid 12- tiden på natten. Efter att vi hade släppt av Tracy och fått i oss en kopp god kaffe startade vi, vid 2- tiden på natten, vår färd mot Skottlands gröna kullar. Eddy, som hade kört hela vägen, satt lugnt bakom ratten rökandes sina hemrullade cigaretter. Jag skojade med Erik och sa att han måste ha något annat än bara tobak i sina cigaretter. Vi övriga i bilen föll ganska snart i sömn och vid 9- tiden på morgonen hojtade Eddy, "breakfast". Han såg fortfarande fräsch ut trots att han hade kört hela natten. "Är engelsmännen gjorda av stål" undrade jag och tog mig en slurk kaffe.

Vi fortsatte vår färd mot Helmsdale där vi åt en utsökt T-bone steak på den pittoreska restaurangen La Mirage. Med magarna fulla med mat for vi till vår camp vid Kildonan där vi träffade några vänner från VM:et i Van Lockhed 1992. Kvällen avslutades med att vi provade några pannor intill vår camp.

Vi vaknade ganska sent på morgonen och vid 10- tiden bar det iväg till vaskplatsen. Där vaskade vi några timmar vid en "crack", som Eddy ville undersöka lite närmare. Men den gav klen resultat, så vi

flyttade oss ett par hundra meter uppströms. Där grävde och sög vi material från bäckfåran. Men ingen fann något uppseendeväckande förrän på eftermiddagen då Erik hittade tre större korn. Därefter hittade jag tre stora korn, som en av våra engelska värdar tyckte liknade mer en nugget. Gropen blev djupare, allteftersom vi fortsatte vårt arbete och därmed blev vattennivån besvärande hög. Tyvärr så gick skaffet av på våran spade, så det fanns inget annat att göra än att ta av sig kläderna och hoppa i. Vattnet var inte alltför kallt, så jag arbetade i en dryg halvtimme med att lyfta större och mindre stenar från bäckbotten. Därefter kunde vaskningen fortsätta tills det började och skymma, varvid vi gick till husbilen där några engelska vaskare bjöd oss på öl. Vi var tyvärr illa tvungen att förflytta oss in i bilen på grund av dessa otroliga midgish, som liknade våra "svidare" och förekom i ofantliga mängder och var dubbelt så dödliga som våra svidare. De attackerade med en otrolig frenesi. Myggmedel, även vårt svenska, hade bara en tveksam effekt på dem. Man varken såg eller hörde midgish, de bara kändes. Dessa små rackans blodsugare var helt borta under dagen, oberoende vilket väder det var, molnigt eller vindstilla spelade ingen roll. Det gick bra att gå med bar överkropp fram till 6-tiden på eftermiddagen. Då drog de igång med sitt anfall. Detta kunde man också se på fåren som betade vid sluttningarna, som började bräka och blev oroliga. Tackorna kallade på sina lamm för att förflytta sig upp på kullarna där de kunde få sig en fristad. Deras

punktliga uppdykande på kvälarna fick det att liknas vid att de hade slutit en fredspakt med allt övrigt levande med att lämna det ifred under dagtid. Vi försökte också skydda oss genom att vi från Sverige hade medför oss mygghattar. Men midgishen promenerade helt obekymrat igenom nätet, som givetvis var konstruerat för svenska mygg.

Inomhus fortsatte emellertid samtalet och husbilen fylldes till bristningsgränsen med vaskare. Vi försökte med hjälp av åtskilliga öl lösa världsproblemen. För mig var det ett stort nöje att sitta där med de engelska vännerna och prata om de stora tingen såsom vårt ursprung och sådant på deras modersmål. Samtalet flöt på oväntat bra för mig och vi höll på tills fram på småtimmarna då alla bröt upp och vi gick och lade oss.

Onsdagen förflöt i samma stil, men gav inte så mycket guld. På torsdagen utmanade vi lyckan genom att tjuvvaska i en bäck, som heter Suisgill, där vi fann bra med guld. Den bäcken är endast öppen för pensionärer och handikappade. Man kan endast erhålla tillstånd dit efter en skriftlig ansökan. Området och bäcken övervakas av vakter, som kallas "game keepers". Blir man ertappad uppmanas man att lämna ifrån sig guldets och lämna platsen. Vår plan var att Mark skulle hålla tyst och inte säga något, om de kom på oss. Erik och jag skulle göra våran engelska sämre än den var och låtsas att vi absolut inte förstod någon ting- utlänningar som vi var. Det gick emellertid bra och vi kunde vaska där hela dagen i

ett buskigt och eländigt parti av bäcken.

På Fredag gjorde vi ett brake i vaskandet och for till en plats nära kusten. Där provade vi på att fiska i en fiskodlingsdam. Betet var kokta majs-korn. Eddy och Erik fick två fiskar var och vi köpte sedan en fisk av en grabb för att få ihop en fisk åt varje i sällskapet. Vål tillbaka i Kildonan avnjöt vi goda grillade fiskar till middag.

Lördagens vaskning inleddes med en fin panna för mig. Materialet tog jag från en mindre grop i bäckbotten. Därefter bearbetade jag en bedrock, som lutade nedåt tvärs över strömmen. Detta arbetade jag med hela dagen. På kvällen blev det pubafton. Jag drack öl till fish and chips, som är väldigt poppis i England. Denna anrättning smaksatte jag med ketchup, precis som engelsmännen gjorde. Tala om kulturkrock-fisk och ketchup.

Under söndagen fortsatte jag att följa bedrocken nedåt, tvärs över strömmen. Min claim liknade nu en mindre swimming-pool och jag fick några bra pannor mot slutet av kvällen. Detta arbete fortsattes även under måndagen, då jag nästan hade korsat bäcken. Följande bedrock fortsatte att luta nedåt. Jag stod nu till bröstet i vatten, helt genomblöt, men det gjorde inte så mycket eftersom mina vadarstövlar, som jag hade lånat av engelsmännen, ändå läckte. Vårans Gordie boy sa åt mig att, en av de stora hemligheterna i livet är att veta när man skall lämna en pool. Så jag beslöt att följa hans råd och söka mig nya betesmarker.

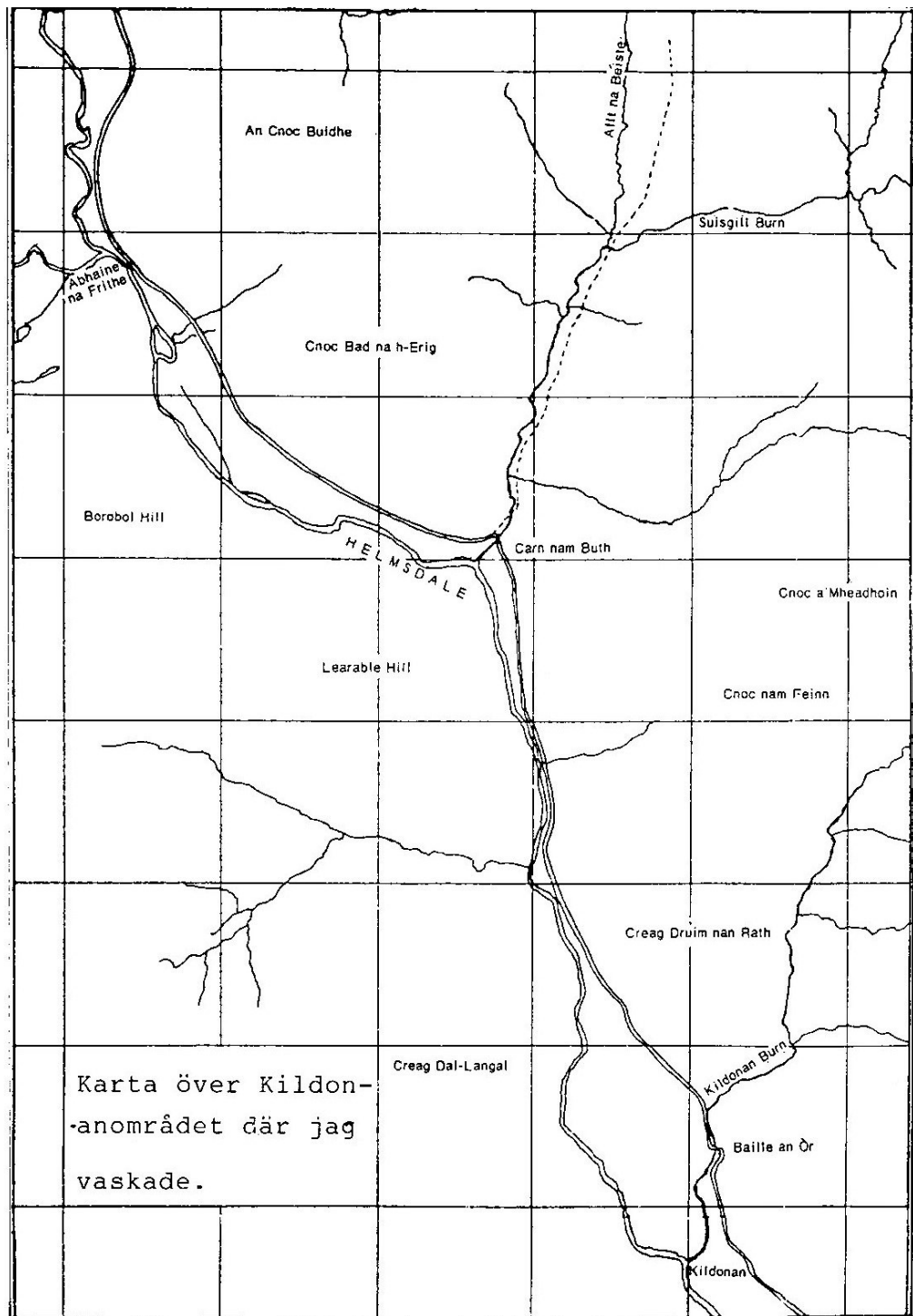
Efter att först ha varit i Helmsdale och provianterat på

tisdagsmorgonen påbörjade jag arbetet med min nya bassäng. Pumpen fungerade emellertid inte riktigt som den skulle, så jag avbröt arbetet. Mark och jag tog en lång och kraftanstängande promenad till en avlägsen topp. Som ett kuriosum kan jag nämna att jag hittade hjortronblad höst uppe på toppen.

Kvällen avslutades, som vanligt, med en pubafton med biljard. Under den därpå följande onsdagen arbetade jag med Erik-teamwork- i hans claim. Vi fann bra med guld på bedrockshyllan. Kvällen avslutades med en ny pubafton med biljardspel. Min engelska började flyta på bra vid det här laget och jag hade ganska lätt för att förstå våra engelska värdar och deras dialekt. Under första veckan och särskilt på morgonen, så hade jag stora problem med att förstå vad de sade. Det lät ibland som att de talade ett helt nytt och okänt språk. Det gick alltid bättre på eftermiddagarna och kvällarna att förstå dem. Varför vet jag inte, men efter ett par öl på kvällen kunde jag glömma bort att det faktiskt var engelska jag satt och pratade.

Torsdagen bjöd på resans första regnväder så det blev "a day off" från guldvaskningen. Vi planerade istället att ta oss till Kildonan Hall för att beskåda en stor nugget på 24 gram, som var utställd där, och för att spela lite bordtennis. Tyvärr var den stängd.

Fredag var den sista vaskardagen och den blev ingen höjdare. Troligen berodde detta på att våra krafter började bli uttömda och jag var hjärtin- nerligt trött på mina läkande vadarstövlar. Erik hittade

emellertid ett guldkorn som han såg med blotta ögat nere på bäckbotten. Han plockade den med fingrarna direkt ned i röret. Snyggt!!

Lördagen var sorgens dag, för mitt snus var slut och jag fick en stark hemlängtan och vi inledde passande nog vår återfärd den dagen. Men först gjorde vi ett besök i "Orcadion in the town of Goldspie", ungefär 16 km söder om Helmsdale, där mineral och bergarter från hela världen fanns till beskådande och försäljning. Jag passade på att köpa lite avskedsprenter till våran värdfamilj. Därefter körde vi till Montrose på östkusten och tittade på Bob Sutherlands otroliga samling av mineraler och bergarter från England. Främst agater, ametister och geoder samt förstas guld. Hans skörd denna sommar var över 250 gram och över hälften av detta var fina nuggets. Dessutom var hans partners skörd 173 gram från samma ström, som naturligtvis var strängt hemligt. Bob berättade att den bästa dagen hade gett 73 gram, mest nuggets och att den största vägde 27 gram.

Kvällen avslutades med ånyo en pubafton, dock den sista för oss på engelska fastlandet för detta år.

Söndagen började med att Bob delade frikostigt ut olika geodstoffer, för vidare bearbetning. Därefter tog vi farväl av Geord boy, som vände norrut mot ett stort bergigt område ovanför Aberdeen för att söka nya betesmarker till kommande år. Vi fortsatte vår resa till Blackburn där vi sov våran sista natt i husbilen. På tisdagen skjutsade våra engelska polare oss till

Manchester, där vi tog avsked med löfte att göra om detta någon kommande sommar. Väl tillbaka lutad i flygplansfåtöljen satt jag och försökte sammanfatta lite av våran fantastiska resa. Allt hade varit toppen till och med vädret med endast ett regnväder under våran vistelse där. Inga stora mängder med guld, men massor av värdefulla erfarenheter.

Nu känner jag att en välbekant oro börjar sprida sig i kroppen och som ökar i takt med att solen stiger allt högre upp på himlavalvet med löfte om att än en gång befria vår natur från köldens och isens förslummande grepp.

*Med hälsningar från
Bögn*

1995

VÄRLDSMÄSTERSKAPEN I GULDVASKNING

PROGRAM

Söndag 3 september

- 15.00 - 18.00 : mottagning

Måndag 4 september

- 08.30 - 18.00 : mottagning och registrering
- 09.00 : "Creuse's upptäckt" arrangerad tur (100 franc med transporterering och måltid): besök på FERRARI'S bilmuseum, lunch, staden Aubusson, besök hos en vävkonsttillverkare, vävkonstmuseum.
- Guldvasnkning

Tisdag 5 september

- 08.30 - 18.00 : mottagning och registrering
- 09.00 : "Guld" arrangerad tur (100 franc med transporterering och måltid): besök vid en guldbrytning anordnad av Bourneix's Mines Society. Lunch. Besök i Chalard's abbotskloster, guldmuseet och Jumilhac-le-Grand's slott. Guld nugget race.
- Guldvasnkning

Onsdag 6 september

- 08.30 - 18.00 : mottagning och registrering
- 09.00 : Arrangerad färd till Limoges (100 franc med transporterering och måltid): besök hos en porslin och glasyrtillverkare, museum, guidad tur i staden Limoges.
- Mineralogi, besök i en urangruva

Torsdag 7 september

- 08.30 - 18.00 : mottagning och registrering
- 08.00 : avgång för nationsparaden med WGA-fanan från Limoges till St-Pardoux.
- 10.00 : WGA-fanan hissas, öppningsparad.
- 10.30 : registreringarna avslutas (VM-klasser)
- 11.00 : öppningsceremonier
- 14.00 : tävlingar

Fredag 8 september

- 08.30 - 18.00 : mottagning och registrering (övriga klasser)
- 09.00 - 17.00 : tävlingar

Lördag 9 september

- 09.00 - 18.00 : tävlingar
- 08.00 : mat, dans, musik

Söndag 10 september

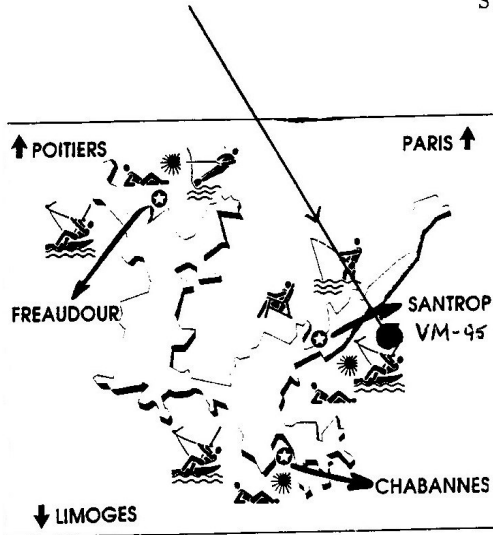
- 09.00 - 12.00 : finaler
- 13.00 : lagtävlingar
- 15.00 : prisutdelningar och avslutningsceremonier

FRANKRIKE

Hej!

Enligt skriftlig bekräftelse från Frankrike är detta själva platsen där VM-tävlingarna ska utspela sig.

Sten B

ITALIEN

För närvarande är de italienska guldvasarna organiserade på detta vis. Federazione Italiana Cercatori d'Oro (Italienska Guldgrävar-federationen) består av fem stycken lokala föreningar: VIGEVANO-GIAVENO-PREDOSA-VALENZA-MILANO. Dessa fem har sammanlagt över 300 medlemmar.

Italiens WGA-representanter är Pablo Schwarz och Giuseppe Pipino. I norra Italien finns det "rätt så gott" om guld.

VM i guldvaskning 1997 utspelar sig i Italien detta skedde även 1985. Enligt uppgifter från Italien.

Hälsningar Sten B.

SIBIRIENGULDET

fortsättning fr. nr. 25 av **Guldvaske**

tusen svårigheter för att genomdriva en industrialisering av driften.

Det var en herkulisk arbetsuppgift som Littlepage såg sig ställd inför. För honom var det något fullständigt nytt att arbeta under ungefär samma betingelser som de första gruvföretagarna hade mött i Kalifornien. Medan det i Amerika räckte med en kort konferens och ett par telefonsamtal för att skaffa fram och få i gång en gruvanläggning, fanns det i Kochkar i södra Sibirien, där han började sitt arbete, inte ens en tillstymmelse till en sådan självklarhet. Det fanns praktiskt taget ingenting annat än skräp — gruvor som var översvämmade av grundvatten; gruvarbetare som inte begrep sig det ringaste på maskiner; ingenjörer som inte ens hade teoretisk kännedom om de moderna brytningsmetoderna. Dessutom fanns det i vissa gruvor brytvärt material först på 150 meters djup, i andra först på 300 meters djup. Detta nödvändiggjorde komplicerade pumpanläggningar för att undanskafta grundvattnet — en arbetsprocedur som var okänd, eftersom man dittills bara hade brutit ner till grundvattnets nivå.

Det dröjde inte länge förrän det stod klart för Littlepage att han inte hade några förebilder att gå efter när det gällde att lösa denna uppgift. Inga av de vanliga reglerna gällde här. Ingen kunde ge honom råd; han behärskade inte ens landets språk och tolkarna var av tvivelaktigt värde. Det var alltid omöjligt att på förhand veta när de i Amerika beställda anläggningarna och reservdelarna skulle anlända, ty transportmedlen var ännu mycket outvecklade. Det gällde att skaffa maskiner och alla slags verktyg, att sörja för utbildningen av arbetare och tekniker och ständigt räkna med alla tänkbara komplikationer. Och alla dessa nästan oöverskådliga uppgifter fick han sköta praktiskt taget ensam, och han måste ofta genomdriva sina beslut och åtgärder gentemot det mest oväntade motstånd. Genom Serebrovskij fick han visserligen stöd av Stalin på alla sätt, men vid den tidpunkten var Stalin ännu långtifrån enväldshärskare. Inom de inflytelserika kretsarna i regeringen fanns det intriganta motståndare som i hemlighet bojkottade amerikanen; det fanns möjlighet att ställa till trassel och på olika sätt försinka givna order. Det var en oerhörd uppgift att vid ett så omfattande och mångsidigt företag övervinna

de otaliga svårigheter som uppstod varje gång en idé skulle om-sättas i praktiken. Det fordrades en månadslång kamp redan att lära upp arbetarna och vänja dem vid maskinerna.

Den första attacken mot slöhet, tröghet och självgodhet kom helt av en tillfällighet. Under en inspektion träffade Littlepage på en äldre gruvarbetare som försökte använda en bormaskin men som tydligen bara hade en oklar föreställning om dess funktions-sätt. Han ställde sig bakom ryssen, lade armarna om honom, fat-tade borrets handtag och demonstrerade hur verktyget skulle skötas. När han tyckte att det borde räcka, uppmanade han arbe-taren att fortsätta på egen hand, och då denne djupt kränkt vän-de sig om och tänkte ge sig upp ur gruvan, högg han tag i hans kläder, tvingade honom att återvända till sin plats och stannade kvar tills han var övertygad om att ryssen begrep sig på att han-tera maskinen.

Denna i och för sig obetydliga episod — märklig endast med tanke på den djupa klyftan mellan arbetare och ingenjörer, vilka aldrig brukade bege sig ner i gruvorna — återberättades i alla gruvdistrikt, och de högre tjänstemännen uppmanades muntligen och skriftligen att följa detta exempel i umgänget med arbetarna.

Genom sådana demonstrationer och med sitt osvikliga tålamod lyckas Littlepage så småningom förvandla de okunniga hant-langarna till en någorlunda pålitlig arbetsstyrka. Men det dröjer ännu en lång tid innan dessa tröga karlar har svetsats samman till en god, homogen arbetsgemenskap. Innan dess inträffar det gång på gång hårresande saker, ty ryssarna har ingen aning om de moderna maskinernas prestationsförmåga. Det förstörs skräm-mande mycket material som är svårt att ersätta. Varje dag med-för obehagliga överraskningar och nytt bråk, och för varje бага-tell blir det en oändlig korrespondens med myndigheterna. Dus-sintals gånger ser det ut som om alla ansträngningar skulle ha varit förgäves. Men tack vare sin ihärdighet övervinner Little-page gång på gång motståndet, övervinner också det misstroende som under ytan pyr mot honom i hans egenskap av utlänning. Det är nästan så att han med våld måste knuffa undan alla som står i vägen för honom.

Man skickar dit ett par hundra elever från den i all hast grundade bergsakademin för att de skall tillägna sig praktiska och teoretiska kunskaper hos honom. De unga männen står runt omkring och hör på när Littlepage förklarar maskinernas funktionssätt för dem, de gör kanske också skisser i sina anteckningsböcker, men ingen kommer på tanken att själv manövrera en elevator, borra ett språnghål eller ta en hammarborrmaskin i handen. När Littlepage enträget uppmanar dem att själva hantera verktygen så att de blir förtrogna med deras mekanism, blir de stötta och svarar arrogant: som blivande ingenjörer behöver de inte syssla med arbetarnas jobb. Då blir Littlepage ilsken och förklarar att den som inte vill rätta sig efter hans anvisningar inte får tillträde till gruvorna. Studenterna protesterar och gör gällande att han som utlänning inte har rätt att förbjuda fria sovjetmedborgare att beträda sin egendom. Serebrovskij stöder honom emellertid och säger åt studenterna att hålla mun och hellre vidga sin horisont än prata strunt.

Dylika händelser är inte sällsynta, och Serebrovskij får ofta nog anledning att ingripa medlande; många hinder kan röjas undan endast med hans hjälp. Han är allestädes närvarande och överallt lämnar han sina spår. Där han dyker upp blir en fläkt av hans anda kvar. Han är en sträng men rättvis diktator, som fordrar ovillkorlig lydnad. Denne märklige man drivs av en rastlös energi, som aldrig tycks svika honom.

Guldproduktionen stiger nu snabbt. Tack vare de nya metoderna och den nya maskinparken, som under de närmaste två åren installeras även på de andra gruvfälten, når man uppmuntrande resultat, trots att arbetarnas utbildning är ytlig. Littlepage kan nu lämna sin mönsteranläggning i Kochkar för att ägna sig åt de rika gruvorna i Kazakstan och Basjkirrepubliken. Knappast någonsin har en ingenjör funnit ett mera vidsträckt verksamhetsområde.

Jordbrukets kollektivisering och omflyttningen av kulakerna (bönder) medförde en tillströmning av nya arbetare till industrin och därmed också till guldfälten. Littlepage berättar härom:

»Jag träffade på kulakerna för första gången år 1931. En dag kom flera stora transporter, hela familjer med nödtorftigt ba-

gage, som man hade forslat hit i överfyllda boskapsvagnar över en sträcka på 3 000 kilometer. De eskorterades av polis och fördelades i grupper på gruvorna. Anblicken av dessa deporterade människor var upprörande.

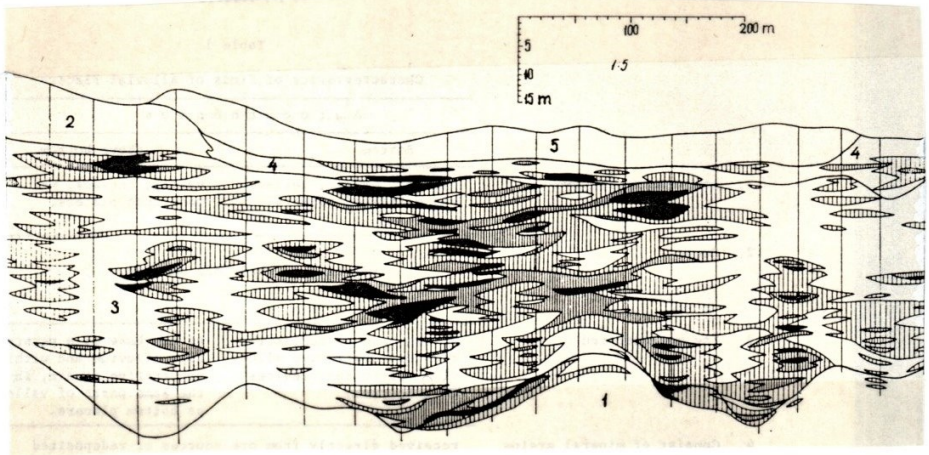
I fråga om kost och lön jämfölls kulakerna helt med de fria gruvarbetarna, men deras bostäder och det levnadssätt de tvingades till trotsade all beskrivning. När de hade placerats in i gruvornas arbetslag, sjönk produktionen vanligtvis under sex månader, men återhämtade sig sedan långsamt, ty dessa intelligenta och ambitiösa bönder, som var vana vid hårt arbete, blev även goda gruvarbetare när de väl hade omskolats.»

Sina betraktelser över detta dystra kapitel avslutar Littlepage sålunda: »Jag kan inte påstå att likvidationen av kulakerna i längden hade en fördelaktig inverkan på produktionen, fastän vi fick duktiga arbetare som snabbt kunde omskolas. Men dessa fördelar vägde lätt i jämförelse med den allmänna, svåra bristen på livsmedel — till följd av det desorganiserade jordbruket — som alla arbetare led fruktansvärt av. Produktionen sjönk också avsevärt.»

En ännu värre verkan hade i många gulddistrikt denomadiseringen av stäppfolken, som knappast någonsin hade kommit i kontakt med civilisationen; de hade sedan forntiden livnärt sig på kött från sina boskapshjordar, visste inte vad grönsaker var, begrep sig inte på maskiner och tålde inte den kost man erbjöd dem på arbetsplatserna.

»Man kan nog föreställa sig», skriver Littlepage, »vad det vill säga att lära sådana vildar att utföra borrarbete och använda moderna verktyg och i all synnerhet att umgås förnuftigt med dynamit. Det är mig alldeles obegripligt att de inte sprängde oss allihop i luften. En dag stötte jag på ett par kirgiser i ett tvättrum, där de manipulerade med bitar av cyanur som de trodde var tvål. Det var sannerligen ingen lätt sak att med sådana människor hålla de stora gruvorna i gång.

Över huvud taget är det nästan obeskrivligt hur mycket värdefull *pay dirt* som gick förlorad, hur mycket maskiner som förstördes och hur många gruvor som dränktes av grundvatten genom sådana helt vansinniga åtgärder som inlemmandet av vildar i en

En guldplacer (anrikning) vid floden Kuranakh.
(tvärsnitt av strömfåran)

Grå till svart skuggning visar guldhalten. (svart rikast)
1. Berggrund 2. Lokalt material 3. Fluvialt sediment (äldre)
4. Fluvialt sediment (nyare) 5. Dredgevaskat grus.

gruvas komplicerade mekanism, genom de kommunistiska kommissariernas absoluta oduglighet, genom sabotage och hänsynslös rovdrift för att uppfylla kvoterna. Staten anslog jättelika summor för att förse gruvorna med modern amerikansk utrustning, men en stor del av dessa investeringar var som utslängda på gatan. Ingenjörerna var ofta så okunniga, arbetarna så slarviga att verktygen meningslöst förstördes utan att det fanns någon möjlighet att reparera dem igen. I tre år hade jag bokstavligen inget annat att göra än att resa från det ena gruvdistriktet till det andra för att lappa de skador som hade vållats av en självgod stupid ledning och genom målmedvetet sabotage.»

År 1933 kom de självständiga guldsökarna åter till heders, vilka man sex år tidigare under industrialiseringens första överdrifter hade bannlyst och ersatt med grupper av utbildade geologer — en åtgärd som inte hade givit önskat resultat.

Guldindustrin hade under tiden blivit nästan mönstergill efter ryska förhållande, och allt talade för att det fanns goda utsikter att den skulle kunna utvecklas ännu mer genom nya kraftansträngningar. Nittio moderna ångdrivna eller elektriska vaskverk var nu i drift i stället för det fåtal omoderna som tidigare hade funnits. De flesta gruvorna hade egna kraftverk, elevatorer och anrikningsverk, som alla var helt i klass med vad som fanns vid amerikanska gruvanläggningar. Tusentals tekniker och ingenjörer hade utbildats, kulakerna hade tränats upp till en utmärkt arbetarstam och ett ansevärt antal nya gruvfält hade börjat exploateras.

Trots många bakslag var dessa resultat sådana att investeringarna och ansträngningarna måste anses motiverade.

Men i de väldiga, nästan outforskade områdena i östra Sibirien, i jakuternas republik, vid Kolyma och dess bifloder väntade alltså jämt outnyttjade guld- och malmförekomster, som det gällde att exploatera. Koloniseringen av dessa folktomma områden, vilken hade kommit i bakgrunden till följd av politiska stridigheter, skulle nu iscensättas enligt kalifornisk förebild, det var Stalins och även folkkommissarierna för den tunga industrin, Ordzjonikidzes önskan.

Det bildades en särskild förvaltningsgren för malmletningen, som anslöts till guldtrusten under Serebrovskijs ledning. Men det var inte längre som på tsarernas tid förbrytare, lycksökare, bönder och löst folk som drog ut i taigan, utan välorganiserade och välutrustade grupper av män och kvinnor, som fick frikostigt stöd av myndigheterna, vilka inte överlät något åt slumpen och utövade en sträng kontroll i motsats till vad förhållandet hade varit i Kalifornien. Till några hundra gamla malmletare slöt sig hundratusentals nya på samlingsplatserna. De tilldelades ingenjörer, geologer, handelsmän och hantverkare av alla slag för att de genast skulle kunna bosätta sig och börja exploatera de nya fyndigheterna. Det måste redan vid första ögonkastet stå klart för vem som helst att detta omfattande företag hade ett viktigt syfte: en slutgiltig ockupation och kolonisering av Asiens nordöstliga delar.

Det system enligt vilket malmletarna arbetade var både praktiskt och väl genomtänkt från psykologisk synpunkt. När en enskild person eller en grupp upptäckte en brytvärd guldförekomst, rapporterades detta till trusten, som nu tog sig an saken och sände geologer för att pröva uppgifterna och undersöka områdets utvecklingsmöjligheter. Upptäckaren erhöll en engångsersättning på upp till 30 000 guldrubel allt efter fyndighetens omfattning; dessutom hade han rätt att själv bedriva guldvaskning under ett år. För guldrubler, som var värda fyra gånger så mycket som papperspengarna, kunde man köpa allt vad man önskade i »guldbutikerna». Dessa butiker var mycket väl sorterade och billiga, men tog bara emot guldrubler som betalning — en raffinerad metod att leda varje droppe tillbaka till huvudådern. Littlepage berättar om tre guldsökare som stötte på en ovanligt givande åder och som förutom den högsta ersättningen kasserade in ytterligare 15 000 rubel i månaden. Det fynd — skriver han — som de gjorde i ett lyckligt ögonblick gav dem mer än de skulle ha kunnat förtjäna genom hundra års fabriksarbete.

Det var väl sörjt för en sträng övervakning av guldsökarna och gruvfälten. En hel svärm av inspektörer och geologer, som guldtrusten hade låtit utbilda enkom för detta ändamål och som var väl förtrogna med alla tänkbara knep, var ständigt på resan-

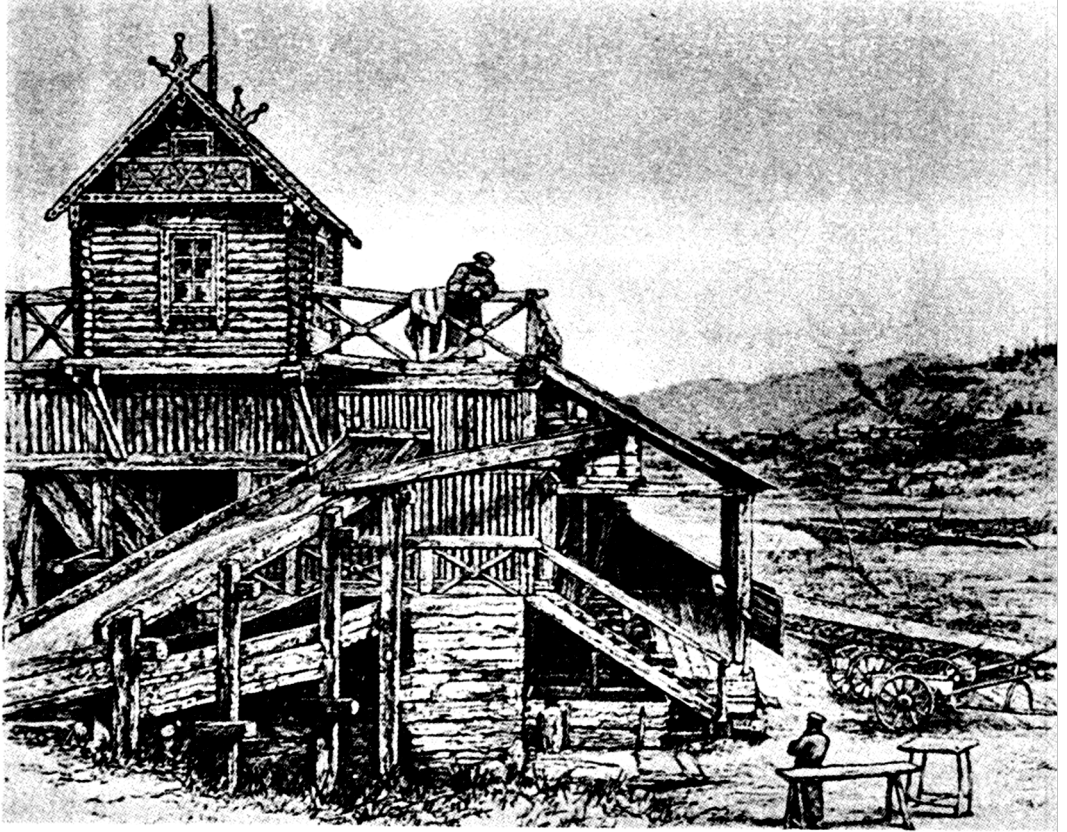
de fot. De fick sin lön i guldrubel för att inte utsättas för några frestelser.

Medan man på detta sätt övervakade att de avtal som slutits med staten samvetsgrant hölls, sörjde en annan byråkratisk apparat för att moralen inte kom till korta och att de som plötsigt hade blivit rika inte lättsinnigt slösade bort sina pengar på sprit. Olojalt uppträdande, bråkighet och uppstudsighet fick svåra följder; här liksom annorstädes i Sovjet tvekade man inte att ingripa för att få en lättsinnig slarver att ta sitt förnuft till fånga. Den tid var förbi då ett par framgångsrika guldsökare kunde hålla på att bjuda hela byar på brännvin ända tills även den äldste gubben hade fått nog.

Detta i måttliga doser tillåtna guldrus var en stor framgång i alla avseenden: för guldsökarna, som fick ett slags patricierställning i förhållande till sina kamrater i gruvor och fabriker, som gynnades på alla sätt och inte var bundna vid någon fast böningsort — men i ännu högre grad för staten, som mer än någonsin drog nytta av den hastigt stigande guldproduktionen. Knappt ett guldskorn gick nu förlorat, ty allt uppfordrat material måste bearbetas av statliga maskiner.

Denna extra guldutvinning genom guldsökarnas privata vaskning iscensattes utan nämnvärda svårigheter och steg oavbrutet. Allt fler företagsamma människor, män och kvinnor, slöt sig till den folkvandring som hade kommit i gång, fronten flyttades allt längre österut, förgrenade sig mot norr och söder och bildade ett starkt skydd för koloniseringen av outforskade områden, mot vilka det japanska hotet nu var starkare än någonsin.

Troligen är denna här av malmletare alltså i rörelse. Den består av ryssar, ukrainare, georgier, mongoler, kineser, koreaner, kirgiser, armenier, av människor från Centralasien och från de arktiska regionerna. Brytningen sker i tropisk hetta och i de tröstlösa ödemarkerna där en matt sol knappt visar sig över horisonten och där snöstormen piskar arbetarna i ansiktet och kylan tränger genom märg och ben. Guldsökarna bildar på sätt och vis kapitalistiska enklaver i ett kommunistiskt land, ty vare sig de är analfabeter eller studerat folk och från vilket hörn av

Guldvaskeri i Kara i östra Sibirien.

jätteriket de än har kommit så kan de här i ödemarken med en smula tur tjäna en förmögenhet på tjugofyra timmar.

Det är ett otacksamt och oftast fåfängt arbete att söka verifiera rapporter om händelser som utspelas på andra sidan den s. k. järnridån; bakom överdrifter, falska uppgifter och missförstånd döljer sig fakta i ett ogenomträngligt dunkel.

Sedan årtionden vet man därför praktiskt taget ingenting med säkerhet om Sovjetunionens guldproduktion. I brist på statistiska uppgifter får västerlandet nöja sig med osäkra uppskattningar. Den årliga guldutvinningens storlek är en sträng statshemlighet. De enskilda distriktens andel, de enskilda fyndorternas produktion, ja till och med deras geografiska läge och deras guldhalt hemlighålls också mycket strängt.

»När man från så sakkunnigt håll som U. S. Bureau of Mines och The Mining Journal å ena sidan och The Financial Times i London å andra sidan uppskattar den sista årsproduktionen till 227 000 kg respektive 62 000 kg, så innebär det att världen utanför Kreml över huvud taget inte längre vet någonting om den ryska guldproduktionen», skriver F. Friedensburg.

John D. Littlepage skulle, när han efter tioårig tjänst lämnade Sovjet, bättre än någon annan ha kunnat avslöja hemligheten rörande dess guldproduktion, ty han hade som Serebrovskijs högra hand — hans »Fredag» som han själv kallar sig — tillgång till trustens alla handlingar och visste hur stor avkastningen var från varje distrikt, kände till framtidsutsikterna och planerna för de närmaste åren.

Men han tiger — inte därför att han är kommunist, han är en alltför övertygad demokrat för att låta sig påverkas av kommunistiskt tankegods, vilket inte intresserar honom det ringaste. Sin tystnad motiverar han med följande ord: »Sedan Sovjet tog itu med att forcera guldproduktionen, har det uppenbarligen funnit nöje i att jonglera med produktionssiffrorna och hålla världen i okunnighet om denna. Jag har aldrig kunnat förstå varför det inte publicerade siffrorna, såsom alla andra stater gör. Enligt min mening finns det inget giltigt skäl för dylikt hemlig-

hetsmakeri. Men förmodligen har de högsta myndigheterna några ogenomskådliga planer, och då jag har arbetat för dem, anser jag det inte juste att publicera siffrorna, fastän jag har exakt vetskap om dem.» Och han fortsätter: »Men så mycket tror jag att jag kan säga: enligt vad jag erfor ryckte Sovjetunionen under min tioåriga verksamhet där fram till andra platsen (efter Sydafrika) bland de guldproducerande länderna och gick med sin produktion förbi såväl Kanada som Förenta staterna. Endast Sydafrika ligger före, men jag vet genom egna iakttagelser att Sovjet, om det finner det nödvändigt, kan väsentligt intensifiera exploateringen av sina guldfält.

Dess andraplats är alltså ingalunda en följd av yttersta ansträngning . . .»

Även om användandet av deporterade människor, av straffångar och tvångsarbetare i hela industrin yttrar sig Littlepage mycket återhållsamt. Han säger sig ha hört att deras antal år 1937 uppgick till mellan en och fem miljoner, och han omtalar också att lägren och behandlingen lämnade mycket övrigt att önska och att de tvångsförflyttades öde var beklagansvärt, men hans medkänsla är inte förenad med någon harm mot systemet. Ibland verkar det som om han nämner detta »människomaterial» bara därför att det kan utnyttjas som arbetskraft i gruvorna, och som helt förkastligt betraktar han det sabotage som regimens politiska motståndare utövade mot den maskinella utrustning som han hade ansvaret för. Han kan inte fatta hur man kan förstöra en generator för att ge uttryck åt sitt raseri och hat mot kommunismen. Inte heller känner han sig manad att uttala sig om det faktum att öppnandet av de högst ogästvänliga gulddistrikten i Sibiriens östligaste delar kostade tiotusentals människor livet.

Om Sovjetunionens arbetsläger finns det en mängd uppgifter som härrör från emigranter, frigivna krigsfångar och ryska tjänstemän som har flytt till västerlandet. Men dessa upplysningar utgör, även när de har lämnats under ed, ett osäkert bevismaterial, ty mänskliga svagheter, hat och självhävelsebehov är faktorer som minskar dess värde. Det finns ett protokoll från Internationella kommittén för kamp mot koncentrationslägren, vilket är bestyrkt av 25 flyktingar med kännedom om förhållandena.

Detta protokoll nämner följande läger enbart i gulddistriktet Kolyma: genomgångslägre Port Nachodka, en hamnstad 200 km nordost om Vladivostok; Magadan, hamnstad vid Ochotska havet, samt det självständiga strafflägerområdet Kolyma, som sträcker sig från Magadan till Berings sund och även omfattar Kamtjatka och där det lär finnas flera miljoner tvångsarbetare.

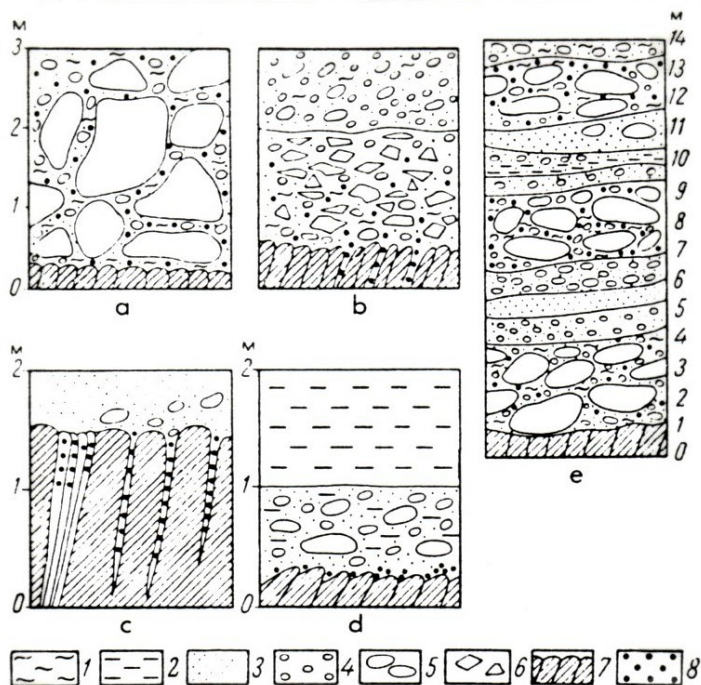
Dessa olyckliga rekryteras från nationella minoriteter, kulaker, intellektuella, utlänningar, personer med politiska åsikter som avviker från den officiella linjen, verkliga och misstänkta sabotörer, syndabockar och offer för illvilliga anklagelser. Det finns också en lindrigare sorts deportation som efter ett graderat system ger den dömda rörelsefrihet inom ett visst område. Dödligheten är hög, ty denna del av världen, som tills helt nyligen var fullständig ödemark, och som i norr begränsas av Ishavet och i söder av taigans ogenomträngliga skogar, har kallare klimat än något annat land. Sommaren varar knappt tre månader och förvandlar marken till ändlösa träsk med mygg och bromsar, där ibland en särskilt stor och otäck sort som kan sticka igenom en hjortpäls och vars sting kan göra hästar alldeles galna. Den långa polarnatten och snöstormarna är ytterst påfrestande. Den som lämnar sin stuga gör klokt i att binda ett rep i dörren för att kunna hitta tillbaka i snöyran. Men ännu värre är tystnaden och monotonin i detta landskap: på vintern den bländande vita, svagt kuperade slätten, på sommaren ständigt blekblå himmel och den hjärtskärande ödsligheten.

Det behövs inte mycket skarpsinne för att gissa orsakerna till att dessa läger anlades. Det hela är så klart som om man såg det i spegel. Det skulle ha varit fullständigt meningslöst att enligt nazistiskt mönster likvidera miljoner brottslingar och politiskt oliksinna i gaskamrar och på liknande sätt. Det var mycket bättre att använda dessa människor i industrin och på gruvfältet, där det rådde stor brist på arbetskraft, och att utspisa dem i förhållande till deras prestationer. Och det skedde — och sker alltjämt — kallblodigt, metodiskt och med en järnhård ligkiltighet för den individuella friheten vars like världen inte har upplevt sedan faraonernas tid.

När Littlepage lämnar Ryssland på hösten 1937, har guldtrusten blivit en mönstergill stat i staten, styrd av en byråkratisk apparat som likt ett finmaskigt nät håller ihop gulddistriktet. Trusten förfogar över en egen flotta av flodbåtar för last och passagerare, över bogserbåtar och lastbilar, över ett eget järnvägsnät som förbinder gruvfälten med de närliggande distrikten. Man har byggt vägar in i otillgängliga områden; förbindelserna med mycket avlägsna gruvor upprätthålls med flygplan, och som transportmedel används också hjordar av renar, kameler, hästar och oxar. Trustens hotell och vårdshus, som är öppna för alla, har gott renommé. I all synnerhet är dess egna butiker mycket välskötta. När det råder varubrist i landet, kan man här köpa saker som på annat håll har blivit rena önskedrömmar: likörer, kläder av alla slag, cyklar, skor, sportartiklar, en hel arsenal av moderna industriprodukter.

Littlepage känner ingen sorg i hjärtat när han tar avsked från Ryssland. Han är trött, han har fått nog av de månadslånga inspektionsresorna på usla vägar och med opålitliga järnvägar, där förseningar på tio timmar inte är någon sällsynthet och där varje biljettköp är ett tålamodsprov. När han vid ett tillfälle — efter att ha varit utan sömn i tre, fyra dygn — genomblöt övernattar på en överfylld sibirisk perrong, kommer polisen och utrymmer plattformen därför att ett tåg med utländska turister skall passera stationen och det inte är önskvärt att dessa turister får se de trasigt klädda passagerarna som har suttit här med sitt bagage i timtal eller i dagar och väntat på tåg.

Det finns många andra orsaker som gör avskedet lätt för Littlepage. En av dem är den ofattbara syndafloed av papper, av formulär, instruktioner och förordningar, som dagligen väller ut över kontoren. Där det i Amerika skulle ha räckt med fem anställda för att sköta statistik och bokföring, räcker det i Ryssland inte med 150 tjänstemän. Detta meningslösa skrivarbete är ett fruktansvärt slöseri med arbetskraft, men alla försök att dämpa upp eller avleda pappersfloden är dömda att misslyckas. Littlepage konstaterar med bitterhet att det ryska folket måste behöva inte bara bröd, kött och dryck utan också papper för att kunna leva.

I Sibirien förekommande

olika typer av vaskguldshaltiga lager.

- a. Grus/block material
- b. Stenigt material
- c. Guld anrikat i berggrundssprickor
- d. Bottengulds anrikning
- e. Omväxlande fyndigt och ofyndigt material.

- 1. Lera
- 2. Gyttja
- 3. Sand
- 4. Grus
- 5. Sten
- 6. Vittrat berg
- 7. Berggrund
- 8. Guld

Ingenjörernas och chefernas ställning är besvärlig — det är som att balansera på en smal lina. Då de teoretiskt sett är anställda av arbetarna, händer det ofta nog att någon ansvarslös hantlangare, någon vresig kontorist eller förtorkad bokhållare träder fram vid de obligatoriska mötena och anklagar sin chef för sabotage, spioneri eller vad han nu kan hitta på. Då är det inte alltid lätt att rentvå sig. Driftsledningen däremot måste kunna stödja sina klagomål med faktiska bevis. Ansvar är farligt; det är bäst för den som kan undvika det. Den som bär ansvar, riskerar sitt liv eller sin frihet. Det finns tusen farliga fällor: när kvoterna inte uppfylls, när oförutsedda omständigheter gör det omöjligt att genomföra de fastställda planerna. Ursäkter och förklaringar är värdelösa i Sovjetunionen. Den som driver upp produktionen till maximal nivå, utsätter sig för obehagliga frågor nästa år då högre siffror inte kan nås. Därför skjuter alla ansvaret ifrån sig, och det pågår tills ingen längre riktigt vet var den ansvarige är att söka eller tills hela saken kan prackas på någon kommission.

Ett exempel: en person som behöver pengar lämnar in ett förslag om att behandla guldmalin med sandstrålbläster och med en apparat som han har uppfunnit. Fastän den yngste och enfaldigaste fackman redan vid första ögonkastet inser att metoden är oanvändbar, ett vanvettigt förslag som på annat håll skulle hamna i papperskorgen, är det ingen som vågar ge ett avböjande besked. Man kan ju aldrig veta — kanske det en vacker dag visar sig att det ändå låg någonting i idén, avslaget skulle då få pinsamma följder. Det finns gott om exempel på att avvisade uppfinningar senare har visat sig vara epokgörande nyheter. Det är alltid bäst att man lägger fram saken för en kommission; då blir man kvitt alla bekymmer.

På allt detta tänker Littlepage medan han packar sin koffert och redan gläder sig åt att snart kunna gå på andjakt i Amerika. Han är trött på att arbeta under övervakning av den statliga polisen, för vilken varje individ är misstänkt för alla möjliga politiska brott ända tills han har bevisat motsatsen. Visserligen har han för sina förtjänster om guldindustrins utveckling fått den högsta orden, överlämnad av Kalinin personligen, men vad

hjälper det under en tid då även de gamla ledande revolutionärerna, handlingens män, sänks i jorden den ene efter den andre? Man vill göra sig kvitt främlingarna, de amerikanska, engelska och tyska experterna, som har skapat de ryska industrierna. Enligt centralkommitténs uppfattning fanns det nämligen nu tillräckligt med ryska fackmän. Därför avskedar man nu utlänningarna, komplimenterar dem med lätt genomskådad artighet medan man kör ut dem. Littlepage har man ännu inte vågat sig på, men det kan inte dröja länge förrän man kommer att ge honom en vink om att han inte längre är önskvärd. Och det ögonblicket vill han inte vänta på. Med beklagande tar han avsked från detta storslagna och omväxlande land, Sibirien — från Bajkalsjöns naturskönhet, från Kazakstan och de oändliga områdena bortom Lena, från de väldiga vidderna som i sitt sköte döljer så enorma rikedomar, vilka nyss har börjat exploateras.

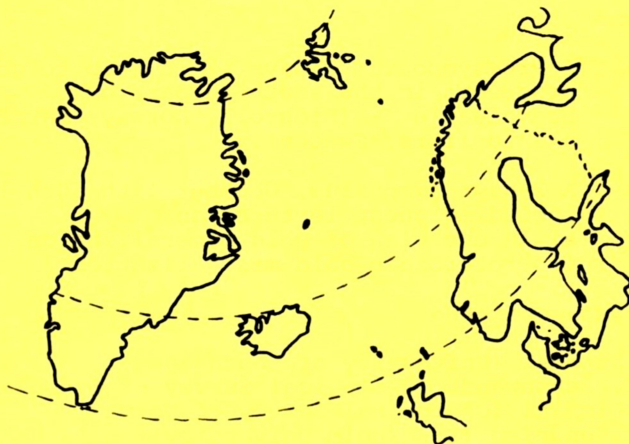
1938 försvinner även A. P. Serebrovskij från guldindustrin. Med sin energi och djärva företagsamhet har han bemästrat de svåraste situationer, rett upp de mest tilltrasslade knutar och gjort guldtrusten till den mest föredömliga industrigrenen i Sovjetunionen. Men hur imponerande hans organisationsförmåga än är — den konst som i hans land betraktas som den högsta förstår han sig tyvärr inte alls på, den diplomatiska konsten att anpassa sig efter den starkaste. Han häktas som folkets fiende och anklagas för sabotage, och efter en rättegång gör han sin sorti tillsammans med hundratals ledande män inom guldindustrin. Även hans efterträdare drabbas efter några få veckor av samma öde. Det är den till gigantiska proportioner stegrade spänningen i kommuniststaten som står bakom denna tragedi.

SLUT.

**Symposium on Gold
Mineralization in the
Nordic countries and Greenland**

October 19th-20th 1995

**Geological Institute
University of Copenhagen
Denmark**

**Announcement and call for
papers**

Organized by:

Universities of Copenhagen, Aarhus, Stockholm and
Geological Surveys of Greenland, Norway, Finland.

Invitation

The organiser invites you to a **Symposium on Gold Mineralization sited in the Nordic countries and Greenland**. The Symposium will be held in Copenhagen, October 1995. This symposium will be an opportunity for geoscientists to discuss and learn the nature, setting, and genesis of gold mineralization focusing on the Nordic North Atlantic.

Programme

- 1) A Pre-symposium 3-days field trip to gold prospects in the southern part of Scandinavia - (Eidsvoll, Norway, Harnäs and Ädelfors, Sweden).
- 2) A 2-days symposium, October 19th-20th 1995 including guest lectures on:
  - a) An overview of gold mineralization
  - b) Proterozoic gold mineralization

Organizing-committee

Henrik Stendal (University of Copenhagen)
Hans Kr. Schönwandt (Geological Survey of Greenland)
Ingvar Lindahl (Geological Survey of Norway)
Krister Sundblad (Stockholm University)
Peter Sorjonen-Ward (Geological Survey of Finland)

Scientific committee

Peter Ihlen (Geological Survey of Norway)
Jon Steen Petersen (University of Aarhus)
Krister Sundblad (Stockholm University)

The scientific committee will select the presentations and be responsible for a volume with Extended Abstracts (in English) of the lectures. This volume will be available at the beginning of the symposium.

Field Trip committee

Krister Sundblad (Stockholm University)
Peter Ihlen (Geological Survey of Norway)
Henrik Stendal (University of Copenhagen).

The 3-days field trip, where Proterozoic mesothermal gold prospects are highlighted, is planned. The field

trip starts in Oslo in the morning of October 16th 1995 and ends in Copenhagen in the evening of October 18th. The cost of the field trip will be approximately D.Kr. 2.000,- including transportation and accommodation. For participants starting in Copenhagen the extra travel expenses to Oslo is not included in the cost of the field trip. Max. 20 participants.

Call for Papers

Gold studies on prospects/mines/regional studies within the Nordic and Greenlandic areas are encouraged and welcomed as well as comparison studies with similar regions extending over geographical borders e.g. Greenland - Canada or Finland/Norway - Russia/Ukraine. An extended abstract (max. 1000 words) including a diskette written in Wordperfect or Word shall be mailed to Peter Ihlen, NGU before May the 1st 1995. The oral presentation time will be 20 minutes plus 5 minutes for discussion.

The Abstract Mailing Address: The Geological Survey of Norway, Att. Peter Ihlen, Postboks 3006 Lade, N-7002, Trondheim, Norway.

The Venue

The Symposium will be held at the Geological Institute, University of Copenhagen. The Symposium Fee will include a symposium dinner, 2 lunches and coffee in the breaks during the two-days symposium.

The Symposium Fee will be D.Kr. 750,-.

Accommodation can be arranged. However, you should be aware of, that a travel package from your destination to Copenhagen often is the cheapest way to accommodate yourself. Please indicate on the questionnaire if you want us to help you with accommodation in Copenhagen.

For further information please contact the symposium mailing address:

Geological Institute
Gold Symposium
Att. Henrik Stendal
Øster Voldgade 10
DK-1350 København K
Denmark

Telephone: (+45)35322451
Fax.: (+45)33148322
E-mail: henriks.@geo.
geol.ku.dk

Questionnaire

Symposium on Gold Mineralization in the Nordic countries and Greenland in Copenhagen, October 19th-20th 1995. Please fill out the questionnaire and return it to the mailing address as soon as possible but no later than May 1st 1995. The second circular will be ready with the technical programme and guidelines about registration and payment around the 1st of July. The final registration deadline will be September the 1st 1995.

Name: _____

Position: _____

Address: _____

_____

_____

Telephone: _____

Fax.: _____

I expect to attend the Symposium (indicate your chances to participate - 30, 60 or 90%): _____

I will be on the Pre-Symposium field trip - yes/no

I want help with accommodation in Copenhagen - yes/no:

400 - 600 D.Kr. pr. night _____

600 - 800 D.Kr. pr. night _____

Luxury more than 800 D.Kr. _____

I'm a student and want cheap accommodation: _____

I plan to present a paper and mail an Abstract before May the 1st 1995 with the title:

_____

_____

_____

See you in Copenhagen,
The Symposium Committee.

Bli Mineraljägare!

Norrland behöver dina fynd. Genom din medverkan i Mineraljakten kan du komma att ge vår industri ett värdefullt tillskott av malm- och industrimineral. Och själv kan du rent av komma att tjäna en slant på kuppen.

Sänd dina fynd tillsammans med uppgift om fyndplats till:

Norrlands Mineraljakt, 930 70 Malå.

Portofria påsar kan rekvireras från Kommun- kontor, Turistbyråer, Utvecklingsfonderna, Länsstyrelserna och SCU.

Ytterligare information om Norrlands Mineraljakt får du från: Sveriges Geologiska Undersökning i Malå, tel: 0953-107 60 eller Uppsala, tel: 018-17 90 00.

Länsstyrelserna i:

Norrbottnens län, tel: 0920-960 00.

Västerbottnens län, tel: 090-10 70 00.

Västernorrlands län, tel: 0611-290 00.

Jämtlands län, tel: 063-14 60 00.

Norrlands
Mineraljakt

Norrlands Mineraljakt organiseras av Länsstyrelserna i Norrbottens, Västerbottnens, Västernorrlands och Jämtlands län samt Sveriges Geologiska Undersökning.

SM I GULDVASKNING

1-2 JULI 1995 MINERALINTRESSERADE UNGA SOM GAMLA NYBÖRJARE SOM VETERANER

VÄLKOMNA !

TORSDAG - FREDAG

• DIAMANTSEMINARIUM
MAX 20 DELTAGARE

FREDAG KVÄLL

- UPPLADDNING INFÖR TÄVLINGARNA
- DIAMANTVASKNING m m

LÖRDAG

- SISTA TÄVLINGSANMÄLAN KL 9.30
- START TÄVLINGAR KL 10.00
- GULDGRÄVARGUDSTJÄNST
- KLUBBMÄSTERSKAP ÖNG
- ÅRSMÖTE SGF
- BLI MINERALMÄSTARE!
- BLI VÄRLDSMÄSTARE!
- BLI SVENSK MÄSTARE!
- GULDGRÄVARDANS m m

SÖNDAG

- START FINALER GULDVASKNINGSTÄVLINGAR KL 10.00
- FINALER I ALLA ÖVRIGA TÄVLINGAR m m
- PRISUTDELNINGAR KL 17.00

KRISTALLEN STENSLIP HB

INFO klasser, avgifter m m
KRISTALLEN STENSLIP HB
FACK 60
980 13 LANNAVAARA
TEL 0981-31055, 31060
FAX 0981-31037